TÖP'e üye ol!
Yeni bir yaşam için sosyalizm! Sosyalizmi birlikte inşa etmek için TÖP'e üye ol!

toplumsal özgürlük

www.toplumsalozgurluk.org facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartisi twitter.com/toplumsalozgur 2 TL / Haziran 2021

15-16 Haziran direnişi: Gücümüz birliğimizden gelir!

Serkan Nar

Türkiye kapitalizminin geçirdiği yapısal dönüşümler... Ve bu yapısal dönüşümlere bağlı olarak üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çelişkili durum ve bu çelişkinin yol açtığı sınıf mücadelesi…
İşte bu diyalektik ilişkinin doruk noktasıdır 15-16 Haziran. (...)
>> *8. sayfada*

Sendika.Org / Murat Bay

Halkın şafağı sökecek

Biz, kendi olasılığımızı, devrimci-halkçı seçeneği inşa edelim. Korksunlar ve bilsinler ki halkın şafağı sökecek! Boşunadır ayakta kalma, devam etme çabaları. Onların devri doldu, şimdi halkın zamanıdır.

Yıllarca bu ülkenin üzerine karabasan gibi çöktüler; halka baskı, zulüm, işsizlik, yoksulluk sundular. İktidarları işçiye daha fazla sömürü, haksızlık, doğaya talan, kadınlara ölüm, gençlere işsizlik ve kayyum, halklara ve inançlara inkâr ve baskı demekti.
Şimdi artık olmuyor. Öteledikleri krizler ayaklarına dolanıyor. Yolsuzlukları gözler önüne seriliyor. Birbirlerine düşüyorlar; hem de neden? Daha fazla kim kazanacak, kim iktidarda kalacak diye. Halk yoksul düşmüş, işsizlik rekorlar kırmış, insanlar yoksulluktan intihar ediyor… Umurlarında bile değil. Buraya kadar geldiler ama ötesine gidemiyorlar, güçleri yetmiyor!

Bunlara mecbur değiliz

Peki ya halk?
Hatırlayalım bütün o direnişleri. Gezi'yi hatırlayalım, Cerattepe'yi ve Kazdağları'nı hatırlayalım. Kadınların sokakları dolduran örgütlü duruşlarını, itirazlarını; gençlerin kayyıma karşı başlatıp tüm ülkeye yaydıkları haklı direnişi. Şimdilerde İkizdere'yi hatırlayalım. İktidarın tüm kapıları açtığı sermayedarlar daha zengin olsun diye kepçelerle talan edilmek istenen bir vadinin halkının nasıl da sarıldığını hatırlayalım. Biliyoruz ki mecbur değiliz biz bunların düzenine. Onlar istiyorlar ki halk geri çekilsin, iktidar ne isterse o olsun, kurmak istedikleri faşist rejim bir an önce inşa olsun. İstiyorlar ki ensemize vurup ekmeğimizi alsınlar, zenginliklerine zenginlik katsınlar. Onlar saray sofralarında sefa sürsünler biz açlıktan ölelim istiyorlar. Onlar yalılarında kalabilsinler diye biz fabrikalarda virüsten ölelim istiyorlar. İstedikleri olmayacak ama. Bize dayatılan faşist rejimi de onun zıttı imiş gibi gösterilen restorasyon düzenini de kabul etmiyoruz.

Halkın olasılığı canlı

Biz, kendi olasılığımızı, devrimci-halkçı seçeneği inşa edelim. Korksunlar ve bilsinler ki halkın şafağı sökecek! Boşunadır ayakta kalma, devam etme çabaları. Onların devri doldu, şimdi halkın zamanıdır.
Kimseyi beklemeyelim, kendi seçeneğimizi kendi ellerimizle inşa edelim!

Deniz salyası mı kâr salyası mı?

S. Özgür

Ekolojik ve toplumsal olayların birbirini belirlediği, ekolojik yıkımların bağlantılarının domino etkisi yarattığı sürecin arka planını bir bir deneyimliyor, kar ve rant için ilerleyenlerin, bilimden uzak adımlarının sonuçlarını görüyoruz. Bu sonuçlardan biri de deniz kirliliğinin gözle görülür hali olan deniz salyası. (...)
>> *11. sayfada*

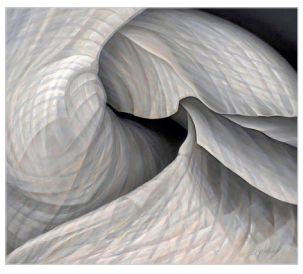

Devlet krizi ve Alevileri bekleyen olasılıklar

Aleviler bu gidişata dur diyebilecek önemli toplumsal güçlerden biri .
7

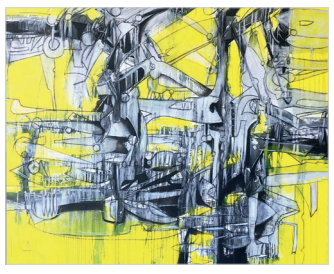

Kod 29'un kaldırılması yetmez

Kod 29, işten çıkarılan işçilerin yaftalanması demek oluyor.
8

Nerden baksan çürümüşlük, suç, yolsuzluk

" İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz" diyen binlerce kadın sokakta, isyanda.
10

Sosyalizm günceldir

Max Zirngast

Küresel çapta en güçlü rakibi SSCB'yi yenilgiye uğratan ve ardından kapitalizmin zafer borularını yüksek sesle çalmaya başlayan ABD öncülüğündeki kapitalist dünyanın anlatısına göre, dünya artık tek kutupluydu. Fakat olayların seyri öyle olmadı. Toplumsal çelişkiler tekrar hızlıca görünür olmaya başladı. Körfez'den Yugoslavya'ya emperyalist savaş, Chiapas'tan Dünya Ekonomik Forumu ve G8 protestolarına kadar direniş tekrar boy gösterdi.(...)
>> *2. sayfada*

Demokrasi Konferansı için yola çıkıyoruz!

Perihan Koca - Hasan Durkal

Yeni bir toplumun inşası iyimser bir umuttan mı ibaret dersiniz?
Asgari müştereklerde buluşmak bir rüya mı?
Demokratik, laik, özgürlükçü, halkçı bir ülkede yaşamak sloganik bir temenni mi sadece?
"Nasıl bir ülkede yaşamak istiyoruz" sorusu, cevabı somutlanmayacak soyut bir soru mu ki?
Özlediğimiz, arzuladığımız, hak ettiğimiz ve layık olduğumuz insanca, onurlu ve güvenceli bir yaşam, bilinmeyen bir geleceğe hapsedilmiş uzak bir hayal mi?
Memleketi yeniden inşa edecek, yeni bir 'biz'i ve o biz'in ülkesini kurabilmek, bunca karanlığın içerisinde, ütopyanın kapılarını fazladan zorlamak mı sizce?
İki yol var önümüzde:
Ya özlemlerimizi, arzularımızı, hayallerimizi, taleplerimizi, haklarımızı yine, başka bir bahara erteleyeceğiz ya da ütopyanın kapılarını birlikte aralayacak, yolu biz açacağız.
Aslına bakarsanız, gelmeyecek olan o başka baharı beklemek daha zor bir seçenek.
Yolu açıp baharı birlikte örgütlemekse karanlığın içerisindeki o aydınlığa uzanıp çekip çıkaracağımız daha yakın bir ihtimal. (...)

Devamı 6. sayfada

POLİTİKA

Önümüzde bu zorlu yoldan devam edip kapitalist sömürüyü ve talanı yenip alternatif bir toplumu inşa etme görevi var

Sosyalizm günceldir

Pandemi zamanı boyunca dünya nüfusunun büyük çoğunluğu belirsizlik, işsizlik ve yoksulluk facialarına maruz kalırken bir avuç zenginin servetlerini nasıl kat be kat arttırdıklarını her çıkan raporla daha net görüyoruz.

Max Zirngast

(...) 1. sayfadan devam

11 Eylül ve ardından gelen ABD imparatorluğunun Orta Doğu'da giriştiği savaş hamlesiyle "tarihin sonu" hayalleri yok olmaya başladı.
2007/8 ile başlayan dünya ekonomik krizi ve uzun bunalım ile geçen 2019'un sonunda yayılmaya başlayan salgının ve onun getirdiği toplumsal yıkımla kapitalizmin, zirveden çoktandır inmeye başladığı anlaşılıyordu.
2000'li yıllarda, özellikle de 2007/8 sonrası yetişen kuşaklar adeta "kriz kuşakları"dır.
Kapitalizmin parlak vaatleri o kuşaklara artık sığ geliyor.

Sosyalizm ihtiyacının nesnelliği

Bugün ise, kapitalist toplum çoklu bir kriz anaforunda boğulmamak için çabalıyor. Ekonomik krizin yanı sıra ekolojik kriz adeta bir Demokles kılıcı gibi başlarımızın üstünde sallanıyor. Koronavirüs pandemisi kapitalist toplumun kırılganlığını gösterdi, aşı politikasındaki mülkiyet ısrarı nihayet biraz yumuşadıysa da, aşıya erişim konusunda yaşanan eşitsizlik dünyanın eşitsizliğini bir kez daha gösterdi.
Pandemi zamanı boyunca dünya nüfusunun büyük çoğunluğu belirsizlik, işsizlik ve yoksulluk facialarına maruz kalırken bir avuç zenginin servetlerini nasıl kat be kat arttırdıklarını her çıkan raporla daha net görüyoruz.
Dünyada artık yapısal bir hale bürünmüş kitlesel işsizlik ve kitlesel göç zorunluluklarını mevcut sistem içerisinde çözmek pek olanaklı görünmüyor. Gerçek bir çözüme doğru ilerlemek istiyorsak bütün toplumsal dinamiklerin birbiriyle bağlı olduklarına, kapitalist sistemin içsel hareketinden kaynaklandıklarına dikkat çekip, sosyalizmi işaret etmemiz gerek.

Sosyalizmin öznel olanakları

Sosyalizmin nesnelliğinin yanı sıra, son yıllarda özünde antikapitalist bir nitelik barındıran toplumsal hareketler ve eğilimler de artış gösteriyor.
Emperyalist merkezlerde sola artan ilgi ile birlikte git gide güçlenen ve daha enternasyonalleşen kadın hareketi örneğin.
Meksika'dan Arjantin'e, Türkiye'den Polonya'ya benzer sorunlar ve benzer dil ve taleplerle yükselen bir dalga üzerinde duruyor kadın hareketi.
Gençlerin iklim isyanı da tıpkı kadınların isyanı "Böyle devam edemeyiz, bu sistemi değiştireceğiz" isyanıdır. ABD'den bütün dünyaya yayılan siyahların isyanı da ha keza öyle. Nitelikli, eşitliğe dayalı, sürdürülebilir bir dünya talep ediyor bu hareketler.

Sosyalist inşanın zorluğu

Koşullar ne kadar elverişli olsa da, sosyalist inşanın yolu zorlu bir yol.
Sermayenin 40 yıllık hücumu toplumlarda büyük bir tahribat yarattı, toplumcu ve dayanışmacı değerleri çürüttü, kolektif hareket etme içgüdüsü ve biçimlerini talan etti.
Son senelerde yaşadığımız süreç aslında bu kolektif beceriyi geri kazanma çabasıdır.
Önümüzde bu zorlu yoldan devam edip kapitalist sömürüyü ve talanı yenip alternatif bir toplumu inşa etme görevi var.

Halk güçleri kendi olasılığını inşa edecek

Eski olanın reddi yaygınlaşıyor, "yeni" aranıyor. O yeni süslenmiş, sivri köşeleri yumuşatılmış bir eski değil. İçerisinden geçerek inşa edilecek, gerçek bir yeni, içiyle dışıyla, ruhuyla ve varlığıyla yeni.

Hatice Göz

İktidar güçleri, gelinen şu noktada günü kurtarmaya çalışan öteleme politikalarına sarılırken öbür taraftan kurumsallaştırmaya çalıştıkları faşizmin hanesine yazılacak her fırsatı değerlendiriyor. Pandemi perdesinin ardından baskı ve şiddeti yoğunlaştırırken, yıllardır öteleyerek bugüne getirdikleri krizler artık ayaklarına daha da fazla dolanıyor. Ellerindeki neredeyse tek araç ise şiddet ve baskı.

Halk kendi olasılığının peşinden gidiyor

Faşizm ve restorasyon olasılıklarının kendi biçimlerini arayıp, "olmaya" çalıştıkları bu günlerde, halk da kendi olasılığını güçlendiriyor. Bir bütün olarak halkın barajı şeklinde tarifleyebileceğimiz bu güçlerin alanı her gün genişliyor. İktidar koalisyonun hamlelerinin her biri, dokunduğu yerde bir direnişi, politikleşmeyi de sağlıyor; oralarda biriken enerjiyi açığa çıkarıyor.
Cengiz Holding'e sunulan İkizdere'de yapılmak istenen doğa talanı, çarptığı yerde direnişle karşılaştı ve o direniş tüm Türkiye'de karşılık buldu, talepler sahiplenildi. Benzer bir duruşu Boğaziçi için de söyleyebiliriz. Oradan başlayan demokratik üniversite talebi ülkenin tüm üniversitelerinde yankı buldu. İktidarın her baskısı, kendiyle birlikte yan yana gelişleri etkiliyor, "normal" zamanlarda ayrı ayrı duran insanları ve onların arayışlarını birbirinin yanına itiyor. Ana krizleri çözemeyen iktidar, bir de onları saran yeni kriz alanları ve direniş odakları yaratıyor.

Direniş alanlarının dalga boyları uzuyor

Geçtiğimiz aylarda belediye grevleri ile ivme yakalayan işçi direnişleri, oradan çıkardığı derslerle ilerlemeyi, yayılmayı sürdürürken siyasallığını da artırıyor. Pandeminin etkisiyle, sınıf olma bilinci yükselen bu direnişler, Kod-29'dan hak ihlallerine kadar lokal lokal parıldamayı sürdürüyor. Halk güçlerinin sokağı kullanma ve sözünü güçlendirme, örgütlü duruşu sergileme yönlerinden en direngen ve umut verici alanını kadınlar oluşturuyor.
Başta Kürt halkı olmak üzere halkların ve Alevilerle birlikte tüm inançların eşit yurttaşlık talepleri de varlığını güçlü şekilde ortaya koymaya devam ediyor.
Böyle toplu ve somut bir hak talebi ile yan yana gelen direnişler dışında da direnme biçimleri yaygınlaşıyor.
Halkına düşman sermayeye, servete dost bir iktidar var tepemizde.
Bunun değişmesinin tek yolu halk güçlerinin, işçi sınıfının tarihsel öncülüğü, yıkıcı gücü çevresinde yan yana gelerek demokratik bir cumhuriyeti inşa etmesi.

Devrimci halkçı bir seçenek mümkün

EMEP, HDP, Halkevleri, SOL Parti, TİP, TKP, TÖP tarafından yapılan 'Bu kirli ittifaktan kurtularak herkesi yaşanabilir bir ülke için seferber olma ve mücadele etme' çağrısı, işte böyle bir müdahalenin başlangıcı olabilir.

Perihan Koca

Tarihsel lafzını hak eden nadir anlar vardır. O özel anlardan birinde, çatallanmış bir yol ayrımındayız. Siyasal alandan toplumsal alana devşirilen kriz hali, tabanda kopuş dinamiklerini tetiklerken, iktidarın iç dengeleri baştan ayağa sarsılıyor. Devletin ana omurgası çatırdıyor.
Devlet katmanlarında oluşan boşluk, darbe girişimi ardına çıplak bir gerçeklik halini alırken, şimdilerde kamuoyu önünde seyreden ifşaatlarla devlet içi klik savaşları boy veriyor, devlet krizi derinleşiyor.
Şimdi yeni bir viraj var önümüzde. Ya keskin bir dönüş yapılacak ya da hemen karşıda beliren buzdağına bodoslama çarpılacak.

Sosyalistler için koşullar şahane

Peker'in yayımladığı videolarla, herkesin bildiği ama hasıraltı edilen sırlar, mafya-siyaset-devlet ilişkilerini yeniden ve iktidarın meşruiyet krizini tetikleyerek gündeme getirdi.
Bir mafya liderinin seri videolarından ortaya saçılanlar, devlet-mafya-yolsuzluk ilişkilerini, ülkenin çoklu kriz sarmalındaki politik gündeminin ortasına bomba gibi düşürüverdi. Esasında pimi çekilmiş bir bombanın üzerinde oturan ve yay gibi gerilmiş olan ülkemizde, zaten her an tüm mümkünlerin kıyısında seyrediyordu işler. Şimdi ise o mümkünler, irili ufaklı her türlü siyasi müdahaleye açık vaziyette.
Faşist koalisyon güçleri de restorasyon güçleri de sahnede. Ama bir yandan da o 'derinleri' sıkıştıran halk güçleri de sahnedeki yerini bırakmıyor.
Lakin, bu kurucu sürecin esas inşacılığını yapacak siyasal özne boşluğu sürüyor. Sosyalistler için koşullar çok uygun. Şayet, sosyalistler esas görevlerinin sorumluluğuna soyunur da, halkın arayışını siyasal özne ile kavuşturacak öncülüğü becerebilirse, devrimci halkçı seçenek pekâlâ mümkün.
Halk güçleri, faşizmin inşası karşısında her çatlaktan sızıp, kendini irili ufaklı tepkilerle ortaya koymaya, taleplerini ve nasıl bir ülkede yaşamak istediklerinin somut yollarını açmaya devam ediyorlar. Ama köklü bir dönüşüm için bu yetmez. Zira, bu duvar öyle kendiliğinden yıkılmaz.

Tarihsel anın sorumlulukları

Siyasi iktidar, despotik devlet genetiğinden devraldığı devlet şiddetini serbest bırakarak, kendi krizinden çıkışının hesabını yaparken, sermayeye ve devlete göbekten bağlı ana akım muhalefet, pastadaki esas paya kendilerinin hükümet edeceğinden hareketle, devlette ve sermayede yaratılan hasarın tadilatının hesabında. O yüzden ki, işlenen suçları Allah'a havale edip helalleşelim çizgisiyle halkın öfkesini soğurup, pasifize edecekleri, parlamento sınırlarına hapsedilen bir sandık aritmetiğinin ötesine geçemiyorlar, geçemezler de.
Bu tayin edici dönemeçte, hemen şimdi, tabandan gelen, halkın talepleriyle bütünleşmiş başka bir müdahaleye ihtiyacımız var.
EMEP, HDP, Halkevleri, SOL Parti, TİP, TKP, TÖP tarafından yapılan 'Bu kirli ittifaktan kurtularak herkesi yaşanabilir bir ülke için seferber olma ve mücadele etme' çağrısı, işte böyle bir müdahalenin başlangıcı olabilir.
Bu ortak çağrı, gecikmiş ama, önemli bir adım. Rasgele bir şekilde değil ama bu kritik günlerdeki yan yana gelişin tahmin edildiğinden çok daha büyük bir etkisi olduğu ve olacağı ortada.
Bu ortaklaşma zemini korunarak, ileri taşınabilirse, halkın yön arayışı örgütlü bir vücuda kavuşabilir, halk güçlerine umut ve güven veren sol bir odak inşa edilebilir.

POLİTİKA

Toplum içinde biriken öfke enerjisi doğru bir örgütlenme ve direniş tarzıyla devrimci durumu tetikleyebilir

İktidar koalisyonu için mecburi istikamet

Tüm olasılıkların devrede olduğunu unutmamak gerek. Ortaya serdiğimiz karanlık ihtimaller kadar devrimci durum ihtimali de mevcut. Toplum içinde biriken öfke enerjisi doğru bir örgütlenme ve direniş tarzıyla devrimci durumu tetikleyebilir.

Arzu Küçük

İktidar koalisyonunun; teslim alamadığı her kuruma atadığı kayyumlarla, bir gecede yayınladığı kararnamelerle halk güçleri tarafından savunulan tüm hakları ilga ederek, KHK'lar ile tüm yasaları işlevsizleştirerek, keyfi yasaklamalar ve tutuklamalarla oluşturmaya çalıştığı faşist rejim kurumsallaşamıyor.

Başkanlık sistemiyle kendilerine tanıdıkları tüm yetkilere rağmen halk güçleri üzerine hegemonya kuramıyorlar. Arkalarındaki kitle desteği her geçen gün azalıyor.

Ellerindeki manipülasyon araçları işlevini yitirirken sadece zor gücüyle ilerlemeye çalışıyorlar.

İktidar koalisyonu, kendi tarihinde faşizme en çok ihtiyaç duyduğu, aynı zamanda da en sıkışık olduğu dönemini yaşıyor.

Uzun süredir tespitini yaptığımız çoklu krizler, iktidar koalisyonunu sıkıştırırken boğazına kadar battığı suçlar ayaklarına dolanıyor.

Fay hattı üzerinde

Kapitalizmin uzun süredir küresel anlamda devam eden yapısal krizi, Türkiye'de pandeminin ve ekonominin kötü yönetilmesiyle daha da derinleşti, sermaye merkezli politikalarla halk için dayanılmaz boyutlara ulaştı.

Pandeminin yönetimindeki başarısızlık ise yoksul halk kesimlerine ölüm getirmeye devam ediyor. Kapitalizmin kar hırsının yarattığı ekolojik yıkım, her gün farklı boyutlarda kendini hissettirmekte. Bu atmosferde, iktidar koalisyonu içi kliklerin arasındaki rant kavgası da ayyuka çıkmış durumda. Hepsi "devlet pastasından" alabileceği büyük dilim için bir diğeriyle çatışmakta.

İktidar koalisyonu ile ittifak halindeyken, iktidarın bir kliğiyle çatışmaya girdiğini söyleyerek suç ifşalarında bulunan, suç örgütü lideri Sedat Peker'in açıklamaları buzdağının yalnızca görünen yüzü.

İktidar koalisyonu içinde; bir anda zenginleşen parti kodamanları, devlet ihaleleriyle yoktan var edilen sermayedarlar, kaybedilen milyar dolarlar, uyuşturucu kaçakçıları, insan kaçakçılığı yapan belediyeler, kadın katilleri, tecavüz failleri ve daha niceleri…

Halk, tüm bunları öfkeyle izlerken yükselen işsizlik, yoksulluk, açlık koşulları içinde yaşamaya çalışıyor, yokluk içinde yüksek vergiler ödüyor. Dayatılan yeni emek rejimleriyle korkunç boyutlarda sömürülüyor.

Kadınlar, çocuklar, LGBTİ+'lar yeni rejimin içinde her türlü taciz, tecavüz, şiddet ve istismara açık hale getiriliyorlar.

Olasılıklar

Bu atmosferden savaş politikalarında başarı kazanarak çıkmayı deneyebilirler. Ancak Gare örneğindeki gibi bir 'başarısızlık', durumu daha içinden çıkılmaz bir hale sokabilir.

Halk güçlerinin yeni bir isyan dalgası yaratması ihtimaline karşı 7 Haziran - 1 Kasım seçimleri arasında uygulanan katliam politikalarına benzer bir durumu da deneyebilirler. Ancak o dönemki bütünlüklü duruş ve asabiyete sahip değiller.

Sedat Peker'in Twitter'da yaptığı ifşalardan bir tanesi de Cemevi'ne saldırı planlandığı yönündeydi. Elbette ki Sedat Peker, kendi durduğu zeminden kendi çıkarları ile örtüşen açıklamalarda bulunuyor. Bu açıklamaların, gerçeğin ne kadarlık kısmı olduğu şüpheli.

Alevilere, Kürtlere veya mültecilere yönelik faşist saldırıların dozu yükseltilebilir veya muhalif isimlere yönelik suikastların da önü açılabilir.

Halka korku salma yöntemi olarak mafyaların tehditleri, katliamlar, faili meçhuller faşizmin bilindik taktikleri olarak her dönemde kullanılıyor.

Ancak başka olasılıkların da devrede olduğunu da unutmamak gerekir.

Ortaya serdiğimiz karanlık ihtimaller kadar bir devrimci durum ihtimali de mevcut.

Toplum içinde biriken öfke enerjisi doğru bir örgütlenme ve direniş tarzıyla devrimci durumu tetikleyebilir.

"Kötünün iyisi"ne razı olmayacağız

Kötü ve olumsuz olan ne varsa AKP'ye içkindir. AKP öncesi ise ne de rahat günler yaşıyordu halk. Ve AKP giderse kim gelirse gelsin daha kötü olamaz!

Kerem Emre

19 yıllık AKP iktidarının getirdiği bir tür toplumsal bıkkınlık halinin de sonucu olarak toplumsal muhalefetin dili bir tür AKP karşıtlığı üzerine oturdu. Son zamanlarda kimi sermaye ve emperyalist merkezlerin de destekleri ile bu söylem daha da billurlaşmaya başladı. Neydi bu sadece AKP hatta Saray karşıtlığının baskın anlatısı: Kötü ve olumsuz olan ne varsa AKP'ye içkindir. AKP öncesi ise ne de rahat günler yaşıyordu halk. Ve AKP giderse kim gelirse gelsin daha kötü olamaz!

AKP gitsin yerine kim gelsin?

Her gün yeni bir anket sonucu iddiasını toplumun önüne süren bu "AKP alternatif partisi" Yavaş, Davutoğlu, İmamoğlu, Akşener ve bitmeyen Kılıçdaroğlu hikâyeleri ile nabız yokluyor. Bu nabız yoklamaları esnasında parlatılan isimlerin çok ortak noktası var:

Hepsi piyasa ve sermaye tanrısına inanıyor, hepsi sağcı veya sağa açılımcı, hepsi siyasal İslam ile uyumlu, hepsi devletçi. Sonuçta aday oldukları şeyler belli: sermayenin çıkarlarını korumak, uluslararası kapitalizmin piyasa ilişkilerine uygun bir hukuk sistemi oturtmak, suyu çıkmış yolsuzluk mekanizmasını makul ölçülere çekmek...

Halkın, emekçinin, kadının, gencin, sonuna doğru ilerlediğimiz doğanın acil ihtiyaçları ise bunlar arasında yok. Ancak gerçekçi bir umuda açlığı her geçen gün biraz daha büyüyen halkın karşısında gerçek bir siyasal alternatif örülemediği koşullarda ne yazık ki halk, bu "ehveni şer" ilan edilen duruma ikna olmaya mecbur kalabilir.

AKP'nin "yeni Türkiye" girişimi kah aktörler arası anlaşmazlıklar kah beklenmedik güçlenmeler ama en önemlisi de halk direnişlerine takılıp istenen hale bir türlü gelemiyor. İşte bu yüzden halk düşmanı iktidar bloğunun dışındaki güçler de halk güçlerinin bu enerjisini kendileri için bir sörf dalgası olarak kullanma isteğindeler. Ancak halkın bir kez yükseldiğinde neler yapacağı belli olmaz olan bu dalgasından da ölümüne korkan bu güçler halkın enerjisini sürekli soğurma, gazını alma ve sağduyu çağrıları ile kontrol altında tutmaya çalışıyor.

Halkın başka çaresi var

Her konuşmasında devletin temel harcı olan "Türklük" çimentosuna "İslam" eklemek dışında eylemi olmayanlar, özgürlük diye sermayenin serbestliğinin güvenceye alınmasını isteyenler, adalet diye sadece beşli çeteye değil bir bütün olarak burjuvaziye rant aktarımı isteyenler, barış diye Kürt coğrafyasını ve halkını tamamen kapitalist ilişkiler içerisinde kapsamak isteyenler bu halka bir çare olamaz.

AKP ile ittifakın olasılıklarını dışarıda bırakmak istemeyenlerin Sedat Peker videolarını bile Erdoğan'ın etrafının boşalıp kendilerinin yerleşeceği günleri aralama coşkusu ile izledikleri çok aşikâr.

Sürekli sağa meylederek restorasyon hesapları planlanan bu hamlelerin eldeki soldan da deneneceğini akıldan çıkarmamak gerekiyor.

Bugün halkın ihtiyacı devletin yapısal uzantısı olan mafyatik unsurların kapışması arasında taraf olarak bir 19 yılımızı daha çukurlaşmış siyasete kurban etmek olamaz.

Bugün halkçı, demokratik güçleri bir araya getirmenin yollarını arayarak gerçek bir umut merkezi yaratmaya daha fazla ihtiyacımız var.

Bunu yaratmanın da, bu umut merkezinin bir tür sistem içi renk değişimi odağı haline gelmemesinin de güvencesi gerçek bir devrimci sınıf örgütü kurmaktan geçiyor.

Komünistler on yıllardır bu ülkede bu örgütü kurmak için çabalıyor.

Şimdi bu çabayı tüm ülkenin gerçek umut çekirdeği haline getirme zamanı.

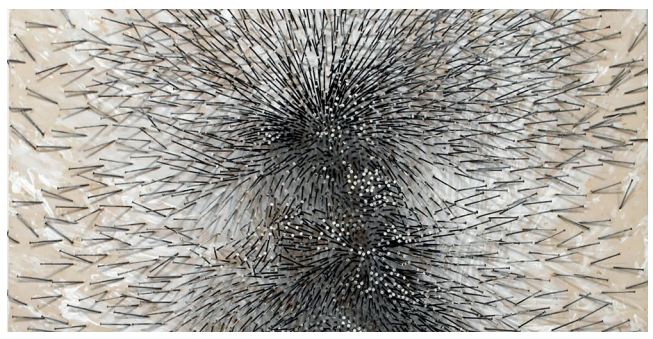

Pandeminin 15 ayı

Covid-19 salgınının aşısı aylar öncesinden bulundu. Fakat aşı patenti yüzünden aşı üretimi tekelleşmiş halde. Bu durum aşı üretimini kısıtlamakta ve tedavisi bulunan bir virüsten dolayı hala insanlar ölmekte.

Aydın Doruk

Ülkemizde ilk vakanın görülmesinden bu yana 15 aya yakın bir süre geçti. Bu 15 ay, AKP iktidarının 19 yıllık özeti gibiydi. Gelin, bu 15 ayın özetine bakalım.

İktidar ilk günden beri, pandemiyi yönetemedi, binlerce yurttaşın ölümüne sebep oldu. İlk zamanlarda Covid-19 bütün komşu ülkelerde görülmüş hatta İran'da çok büyük bir yayılım göstermişken iktidar Covid-19 virüsünün ülkemizde görülmediğinde diretti. Virüsün ülkemizde de görüldüğünün "itirafı" acı oldu.

Pandemi ile mücadele için kurulan bilim kurulunun ise fiili hiçbir karar alma yetkisinin olmadığını anladık. Bilim kuruluna "tavsiye" görevi verilmişti ve bütün kararlar yine sarayda alınıyordu. Saray ise ilk andan itibaren pandemi ile mücadeleyi "krizi fırsata çevirme" olanağı olarak görüyor, bu dönemde "ekonomik atılım" müjdeleri veriyordu. Gerçekten de pandemi krizi, sermaye için fırsata çevirilerek işçilere, emek sömürüsünü katmerleyecek yeni emek rejimleri dayatıldı.

Halkın bu süreci nasıl atlatacağı ise pek kimsenin umrunda değildi. Pandemiye rağmen milyonlarca işçi çalışmak zorunda bırakıldı. Pandemin ilk aylarında her yer kapatılmışken emekçilerin çok büyük bir kısmı işsiz kaldı. "Sosyal yardım", "esnafa yardım" başlığı altında verilen sözde yardımlar işçilerin kendi fonundan karşılanan bütçelerdi. Ki çoğu insan ona bile ulaşamadı, ulaşanlar ise rakamın küçüklüğü sebebi ile nefes alamamaya devam etti. Yine bu süreçte sözde işçi çıkarma yasaklaması ile işsizliğin önüne geçtiğini söyleyen iktidar, ücretsiz izin ve kod-29 gibi başlıklar altında işverenlere can simidi oldu. İşçilerin durumu ise ücretli izinde verilen düşük ücretle veya kod-29 gibi bütün çalışma hayatını etkileyecek başlıklar ile daha da kötüleşti.

Sermayeyi kurtarma operasyonlarına milyar dolarlar harcanırken güvencesiz "tam kapanma tedbirleri" içinde halk açlığa mahkum edildi.

Kapitalizm pandemiden daha tehlikeli

Pandeminin ilk ayları böyle geçerken ekonomik kriz daha da derinleşti, intihar sayıları her geçen gün artmaya devam ediyor. Ülkemiz 2020'nin Ekim-Kasım aylarına geldiğinde ikinci dalganın esiri altına girdi. İkinci dalga ile beraber daha önce "Vaka sayılarını saklasak bunu nereden bileceksiniz" açıklaması yapan Koca, "gerçek" vaka sayılarını artık saklayamıyor.

İnsanlara sözde evde kalma çağrıları yapılırken, aşılama hakkında tarihler, hedefler sürekli güncellenirken lebalep kongreler son sürat devam etti. Nisan-Mayıs aylarında vaka sayısı rekor kırdı. Hükümet ise vaka sayılarını indirmekle ilgilenmek yerine ülkeye turistlerin nasıl çekileceğini düşünüyor. Bakanlıkların açıklamalarında, reklam videolarında halk aşağılandı. Bir iktidar düşünün ki turiste vatandaşını görmeyeceğini vaat ediyor!

Covid-19 salgınının aşısı aylar öncesinden bulundu. Fakat aşı patenti yüzünden aşı üretimi tekelleşmiş halde. Bu durum aşı üretimini kısıtlamakta ve tedavisi bulunan bir virüsten dolayı hala insanlar ölmekte. Milyonlarca insanın acısından beslenen, patent sahibi yeni milyarderler doğmaktadır. Kapitalizm, vahşi yaşamı yok ettiği ve insanların bilinçsiz temasına yol açtığı için Covid-19 salgınının ve aşıda patent yüzünden hastalığın sürmesinin temel suçlusudur. Egemen ülkeler neredeyse tüm vatandaşlarını aşılarken Afrika, Hindistan gibi ülkelerde ağır ölüm oranları gözükmekte ve aşılamanın esamesi bile okunmamaktadır. Kısacası bizi öldüren hastalık değil bu düzendir!

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Resmi ve fiili iktidarlardan oluşan "çoklu iktidarlar" ufukta gözükmeye başlıyor

Devlet krizinde yeni aşama

"İşte hendek!" diyen gizemli bir ses bu kaotik ortamda ayakta kalmaya çalışan bütün siyasal ve toplumsal güçlere "Haydi atla!" emrini veriyor. İrade, beceri ve bilincin her zaman olduğundan daha fazla inisiyatif alabileceği, hatta belirleyici olabileceği özel bir zamanın içindeyiz.

Cemaatin 15 Temmuz 2015'de vurduğu darbe, sarsıcı bir gerçekliği açığa çıkardı: Devlet krizi!
Cemaat darbesi, öncesinde birikerek kerte kerte kendisini oluşturan devlet içindeki krizin, bir anda devletin tümünü belirleyebilecek bir güce sıçramasını sağladı.
Siyasal sistemin omurgası olan devletteki kriz, zaten kaotik bir zeminde sürekli sarsılıp zorlanan siyasal alanı ve toplumsal yaşamı, öncesinde kısmen var olan kimi denge noktalarından da mahrum bırakarak, esneme kapasitesini gittikçe kaybettiği, daha sert ve gergin olan bir zemine sürükledi, halen de sürüklüyor. Krizin günümüzdeki aşamasında, ülke yoğun bir sisle kaplanmış durumda, belirsizlikler-bilinmezlikler çoğalıyor, egemenler ve halk güçleri yön bulmakta zorlandıkları yoğun sis içinde hareket ediyor. Herkes bir biçimde hissediyor değil mi, "her an bir şeyler olabilir!"
"İşte hendek!" diyen gizemli bir ses bu kaotik ortamda ayakta kalmaya çalışan bütün siyasal ve toplumsal güçlere "Haydi atla!" emrini veriyor. İrade, beceri ve bilincin her zaman olduğundan daha fazla inisiyatif alabileceği, hatta belirleyici olabileceği özel bir zamanın içindeyiz.

Tarih hızlanıyor!

Yaşamın normal rutinler içinde yaşandığı ve az çok beklenenlerin gerçekleştiği huzurlu bir toplumsal yaşantı bu ülkenin zaten neredeyse hiç bilmediği bir "hoşluk!" Şimdi ise yaşamla ilgili en gerekli rutinlerin bile kendisini sürdürmekte zorlandığı, istisnasız her şeyin bir istikrarsızlık ve değişim zorlamasıyla yüzleştiği, her an sürpriz durumların çıkıp gelerek statükoları dağıttığı kaotik bir zamandayız.
"Zor" gücüne sahip olmanın ağırlığıyla kazandığı konumla, toplumsal ve siyasal güçleri sistemik bir işleyiş içine sokarak denetleyen devletin yaşadığı kriz; her alanda boşluklar ve güvensizlik yaratıyor. "Üstünde konumlanıp yaşantılarımızı sürdürdüğümüz siyasal zemin sağlam mı, yasalar geçerli mi, yoksa artık "kimin gücü neye yeterse" mantığıyla çalışan "orman kanunları" mı yürürlüğe girdi?" sorusu toplumsal bilinçte hakim hale geldi. Gerçekten de, devlet, kendi varlığını yeterli güçle, sistemik bir işleyişle ve herkesçe bilinip kabullenilen yasalarla sürdüremeyince; ne kadar şiddet kullanırsa kullansın sorunları çözemiyor, hatta büyütüp çoğaltıyor. Krizin verdiği hasarla devletin gücünde oluşan boşluk ve çatlaklar, hem farklı egemen fraksiyonlar hem de halk güçlerini, şayet yaşarkalmak istiyorsa "kendi başının çaresine bakarak" sistem içinde kendi yaşam alanını kurma yönünde zorlamada bulunuyor.

Çoklu iktidarlar zamanı mı?

Yaşanan özel durum, toplumsal ve siyasal güçlere, oluşan kaotik ortamda varlığını sürdürebilmek için kendi ihtiyaçlarını karşılayabileceği güvenceler arama, oluşan boşluklara egemen olarak kendi yaşam alanını büyütüp zenginleştirme ivmesini veriyor.
Resmi ve fiili iktidarlardan oluşan "çoklu iktidarlar" ufukta gözükmeye başlıyor. Sözgelimi, "Gezi" birçok boşluğu-zayıflığı bünyesinde taşısa da, böylesi bir halk iktidarlaşması deneyimidir, Kürt illerindeki belediyeler deneyimi de aynı zeminde değerlendirilebilinir.
Sorun, söz konusu deneyimlerin zayıflıklarını görme, ortak çıkarları ifade edecek olan demokratik bir anayasa çerçevesinde ortaklaşabilme ve bu demokratik-halkçı ortaklaşma üzerinden "resmi" iktidara kendisini dayatacak fiili bir güce/güç alanına ulaşabilmektir.

Kaotik ortamdan kaosa doğru!

Kriz içindeki devletin, "yasalar" üzerinden kendisini var eden "hegemonik" özelliklerini büyük oranda yitirerek, kendi düzenini çıplak şiddete dayalı faşist bir diktatörlükle kurmak istemesi, ancak yeterli toplumsal desteği ve gücü bulamadığı için o diktayı da bir türlü kuramaması, içine düştüğü krizin daha da derinleşmesi sonucunu yaratıyor.
İçinde yol alınmaya çalışılan çıkmazdan çıkıp gelen zayıflıklar ve yetmezlikler ise, topyekûn çürümesinin önünü açıyor.
"Şimdi", içinde olduğumuz an, birbirine zıt olanlar dahil birçok olasılığı kapsayıp yol verdiği bir genişliğe ve zenginliğe bürünüverdi.
Bu durumda, en hızlı davranan, nesnellikle kendi iradesi arasında en uygun dengeyi kuran toplumsal güç, kendi ihtiyaçları açısından en uygun olan bir düzene doğru yol alabilir.
"Şimdi", öyle oluyor ki, bir dizi farklı güç, aynı şeyi yapmak/"-kendisini büyütmek-güçlendirmek" istiyor.
Gelin görün ki, egemenler kendi düzenlerini sürdürebilseler de sağlam bir zemine oturtamıyor, düzenleri sürekli sarsılıp zorlanıyor; muhalif halk güçleri de, kendi seçeneklerini fiilen inşa edebilecek bir kapasiteyi kazanamıyor.
Bu durumda, karmaşa ve belirsizlik gücünü arttırarak sürüyor.
Kaotik ortamdan kaosa doğru sürüklenme yaşanıyor.

Erdoğan ve devlet

Erdoğan'ın varlığı, kriz içindeki devletin bütünsel varoluşunu hiç olmazsa asgari düzeyde olsun sürdürebilmesinin sigortasıyken; iktidarını faşist diktatörlüğe dönüştürmeye çabaladığı günümüzdeki son aşamasında artık öyle oldu ki, aynı zamanda, devleti parçalı bir varoluşa doğru sürüklüyor.
Egemen güçlerin işi zor; kendi egemenliklerinin omurgası olan devletin günümüzdeki "sigortası" olan Erdoğan odaklı iktidar alanı, aynı zamanda bizzat o egemenliğin temellerini sarsacak gelişmeleri de ivmelendiriyor.

Çetelerin içleri de karışıyor!

Bir yandan karşılıklı güvensizlik üzerinden "kendi konumunu sağlama alma ve gerektiğinde ortağına çelme atacak kabiliyeti kazanma" motivasyonuyla; öte yandan, olası bir iktidar kaybı öncesinde "kapabildiği mevkiye yerleşme ya da atabildiğini cebine atma" gerilimiyle; her ortak, kendi, durduğu yerden kendi alanını genişletmeye çalışıyor.

Peker'in ifşaatları, bileşenleri çetelere kendisi de çeteler koalisyonuna evrilen Saray odaklı iktidar koalisyonunun daha da zayıfladığını açığa çıkardı. İfşaatların ağırlığının hızla oluşturduğu yüksek gerginlik ve basınç, üstü örtülen ya da kendisini güçlendirmeyen çetelerin içindeki iç gerilimleri kışkırttı.
Deyim yerindeyse, İktidar alanı "Batan gemiyi önce fareler terk eder" deyişiyle "Gemisini kurtaran kaptandır" deyişinin koordinatlarını oluşturduğu bir zemine doğru sürükleniyor. Az ilerde "Her şey bitti, herkes kendisini kurtarsın!" işaretini görüyoruz!
Madalyonun öbür yüzünde ise, aldığı hasarı onarıp "yola devam" etmek, hatta o onarım sürecini tamamlayamadığı faşizmin kurumsallaşması sürecini hedefine ulaştırmanın aracı yaparak "bir taşla iki kuş vurmak" isteyen Erdoğan-Bahçeli ekseninin iradesi var. Şimdilik kararlı görünüyorlar, önce yapıp ettiklerine bakarak "bunu da bir biçimde atlatırız" diye düşündüklerini tahmin edebiliriz, her şeyi göze aldıkları havasıyla kararlılık gösterisi yapıyorlar.

Başarı, başarı, başarı…

Başarı, iktidarın sürekliliğinin sigortasıdır. Olmazsa olmaz!
Hele ki Erdoğan'da olduğu gibi yeni bir faşist devlet kurmak hedefine doğru ilerleyen olağanüstü gerginlikle yüklenmiş süreçlerde, başarı neredeyse her an devrede olması gereken bir acil ihtiyaçtır. İktidar koalisyonunun içinden çıkıp geldikleri özel tarihleri tarafından belirlenen Türkçü, mezhepçi, laik, siyasal İslamcı, Natocu, Avrasyacı gibi farklı bileşenleri, "ya devlet başa ya kuzgun leşe" bilinciyle, hepsini var eden ama günümüzde kriz içindeki olan devleti bir biçimde onarıp yeniden ayağa kaldırmayı hedefleyerek yola koyulmuşlardı. Hedefe ulaşılamadıkça ya da yol uzadıkça, aslında kendi özel tarihleri içinde TC içinde sürekli birbirleriyle hasım olmuş bu güçlerin ortaklığı, doğal olarak "teyellendikleri" yerlerden aniden "sökülerek" dağılma riskiyle yüklüdür.
Başarı, yarattığı güçle o riski azaltır, farklılıkları günümüzde ancak "eskinin" uzantısı olarak sürebildikleri ve "nüans" ağırlığını taşıyabildikleri seviyeye indirirken; ortaklaşmayı ise, başarıyla ulaşılan hedefin yaratacağı yeni konumlar-yeni güçler ve onları koruma gerilimi üzerinden kolayca dağılmayacak bir sağlamlığa sıçratır.

Başarısızlık, başarısızlık, başarısızlık

Açıkça görülüyor ki, onca yapıp edilenlere rağmen faşizmin kurumsallaşması süreci hedefine ulaşamıyor. Sürecin başlangıcında kazanılmış gibi görünen kimi mevzilerin de yeterince sağlam olmadıkları, her an kaybedilebilecekleri bir basınçla sürekli zorlandıkları anlaşılıyor.
Kürtlerle savaş, alan genişleterek sürüp gidiyor; büyük gürültüyle ilan edilen "mavi vatan" fos çıktı; Rusya ve ABD arasında yapılan dansın, iki tarafın da müziği kısmasıyla ve kesmek üzere olduklarını göstermesiyle sonuna gelindiği anlaşılıyor; ekonomi kriz içinde çırpınıyor, esnaf iflasları ve işsizlik milyonları cehennemi koşullarda yaşamaya hapsediyor.
Hastalığa aldırmazlıkla yaklaşan ve insani düzeyde yaşanan ağır travmaları utanmazca söylediği yalanlarla gizleyen şarlatan bir bakanın şaklabanlıklarıyla suçlarını örtmeye çalışsalar da, dünyada en ağır hasar alan ve dolayısıyla iktidar alanı en başarısız ülkelerden biri olundu.
Ekolojik yıkım ve kadın cinayetleri bizzat iktidar tarafından kışkırtılıp, adeta yönetiliyor!
Başarısızlıklar sıralanarak bitmeyecek kadar çok ve ortada olan tek başarı ise hala ayakta kalabiliyor olmaları! O "başarıyı" da devlet krizi koşullarında "seçeneksiz" oldukları bir ortamı provokasyonlarla sürekli yaratabilme becerisiyle sağlayabiliyorlar.

Derinleşen devlet krizi

Başarısızlık, iktidar koalisyonunun ortakları arasındaki tarihsel gerilimleri kışkırtıyor, onları güncel biçimlere büründürerek "olmazsa olmaz" dayatmalarının gerekçesi haline sokuyor. Karşılıklı güvensizlik öne çıkıyor.
Bir yandan karşılıklı güvensizlik üzerinden "kendi konumunu sağlama alma ve gerektiğinde ortağına çelme atacak kabiliyeti kazanma" motivasyonuyla; öte yandan, olası bir iktidar kaybı öncesinde "kapabildiği mevkiye yerleşme ya da atabildiğini cebine atma" gerilimiyle; her ortak, kendi, durduğu yerden kendi alanını genişletmeye çalışıyor.
Gerilen sinirler lümpenlik ve arsızlık gibi zaafları güçlendiriyor.
"Devlet, doğa ve toplum malı deniz, yemeyen keriz!" arsızlığıyla yapılan iktidar içi paylaşım savaşlarında tekmelenerek "dışa" itildiği anlaşılan ve kolayca halledileceği sanılan Peker'in ifşaatları tam da böyle bir ortamda gündeme geldi. "Öyleyse böyle" diyerek iktidar alanının bazı fraksiyonlarının suçlarını ortaya saçan Peker, zaten yaşanan iktidar içi gerilimleri daha da gergin olacakları bir konuma itiyor. Üstelik, Peker'in ithamlarına "savunma" yapan kimi iktidar yetkililerinin söyledikleri, koalisyonun ortaklarının sadece kendi aralarında değil, içlerinde de bir dizi gerilimle zorlandıklarını açığa çıkarıverdi.
Sözgelimi, Soylu kendi "savunmasını" yaparken, içinde olduğu AKP'nin SP kökenlilerinin sözcüsü Kurtulmuş ve Adalet Bakanı Gül'ü, Berat Albayrak'ın yönettiği Pelikan grubunu itham etti. Üstü örtülü olarak Erdoğan'ı bile gündemleştirdi. Soylu'nun Akar'la da Jandarma Komutanlığını hangisine bağlanacağı üzerinden gerilim yaşadığı biliniyor. Gene Peker'in ithamları üzerinden Binali Yıldırım sefilce mırıldanarak ezilirken, Ağar'ın şimdilik iyi bildiği karanlıklara doğru çekilip gizlendiği görülüyor.
Sonuçta, "devletin bekası" için Erdoğan önderliğinde ortaklaşan iktidarın bileşenlerinin bizzat kendileri "devletin bekası" için sorun olmaya başladılar. Öte yandan, uluslararası uyuşturucu kaçakçılığı ve terör örgütlerine silah temin etmekle damgalanan iktidar alanı üzerinden, bizzat devletin kendisinin "Narko-devlet" ya da "Başarısız devlet" olarak suçlanma olasılığı da gündemleşiyor.

POLİTİKA

Demokratik Cumhuriyeti kurmak hem mümkün hem de tarihsel görev

Halkı değil sermayeyi "güçlendiren" parlamento

Muhalefet, Başkanlık "ölümünü" göstererek halkı parlamento "sıtmasına" razı etmeye çalışıyor.

Hasan Feramuz

Sonucundaki "şüphe" hala süren 2017 referandumu sonrasında geçilen başkanlık sistemine alternatif olarak gösterilen "güçlendirilmiş" parlamenter sistem, "körlerin" fili tarif etmesi misali çeşitli biçimlerde ama bütünlüksüz olarak tasvir ediliyor. Vaadin bu hali, aslında muhalefetin "istemeden"- kendisini ortaya koymasına da neden oluyor.

Başkanlık kimin içindi?

2001 krizi, AKP'nin iktidara gelişi, Balyoz ve Ergenekon operasyonları ile 2010 referandumu sonucunda devlet sınıflarının despotik yönetimine önemli darbe vuruldu. Fakat despotik yönetim ortadan kalkmadı, yeni bir sahip buldu: Sermaye sınıflarının temsilcileri. Erdoğan da 2005 yılında "Ben ülkemi pazarlamakla mükellefim" diyerek bu temsilciliğe aday olduğunu açıkça ifade etmişti.

Parlamento ne içindi?

Türkiye sermayesinin çıkarlarının pürüzsüz bir şekilde gerçekleşmesi için biçim verilen Başkanlık sistemi, yasakladığı grevler ve çıkardığı yasalarla görevini layıkıyla yerine getirmeye devam ediyor. Fakat 2008'den bu yana süren kapitalizmin yapısal krizinin yeni bir derinliğe ulaşması ve bu krizin siyasal kriz ile devlet krizini tetiklemesi, başkanlık sisteminin "verimli" çalışmasını engelliyor.

Burjuvazinin egemen olduğu dönemde bir "uzlaşma"mekânı olarak ortaya çıkan parlamento, işçi sınıfının ve halkın mücadelesi sonucunda halkın girebildiği bir siyasal alan olmuştu. Şimdilerde muhalefet de sermayenin derinleşen krizi ve iç savaşına siyasal bir çözüm için "güçlendirilmiş" parlamenter sistemi önümüze koymakta. Bu sisteme dair sundukları ipuçlarında "tarafsız, partiler üstü bir Cumhurbaşkanının olması", "yasama, yürütme ve yargının ayrılması", "seçilmişlerden oluşan kabine" gibi başlıkların olması bunu gösteriyor.

"Güçlendirilmiş" ifadesi ise sermayenin çıkarlarının güçlendirilmesini ifade etmekten başka bir anlama gelmiyor. Halkın çıkarlarını koruyacak yasaların çıkartılması gibi ibarelerin bulunmaması da muhalefetin kimin çıkarlarını önemsediğini, esas aldığını gösteriyor.

"Sıtmaya" razı olmayabiliriz

Muhalefet, Başkanlık "ölümünü" göstererek halkı parlamento "sıtmasına" razı etmeye çalışıyor. Oysa bu iki uç dışında, halkın kendini yönetece-ği bir olasılık da var. Ve halk yönetime doğrudan katılabileceğini Gezi'deki forumlarla açıkça ortaya koydu ve sonrasında çeşitli meclislerle bunu devam ettiriyor. AKP-MHP iktidarının İstanbul Sözleşmesi'nden İkizdere'ye kadar çeşitli saldırılarına karşı devletin saltanat makamlarına karşı çıkarak "devlet benim" diye haykıran halkın parlamenter sistemin başka bir lacivertine tav olması pek de mümkün değil.

Demokratik cumhuriyetin mümkün olduğu bir zamandan geçerken sermayenin "güçlendirildiği"bir parlamenter sisteme razı olunmak zorunda değil. Halk güçlerinin gösterdiği mücadele büyütülüp yaşamın her alanına genişletildiği takdirde, halkın güçlü olduğu bir Demokratik Cumhuriyet kurmak hem mümkün hem de tarihsel bir görev olarak önümüzde duruyor.

Devlet krizi nereye gidiyor?

Devlet türlü fraksiyonlardan oluşabilir ama ideal bir burjuva düzeninin yolu, bu güçlerin uyumlu bir şekilde hareket etmelerinden geçer. Böyle olmadı. Erdoğan'ın etrafında kümelenen devletin eski sahipleri, Erdoğan'ın zayıflayan gücünden hareketle türlü hamleler yaptılar.

Hasan Durkal

MİT müsteşarının ifadeye çağırılması ile başlayan AKP-Cemaat kavgası 15 Temmuz ile birlikte bir devlet krizine dönüştü. Çünkü devletin ana kademelerini ele geçiren AKP-Cemaat ittifakı, diğer devlet fraksiyonlarının etkisini en aza indirerek hatta yer yer onları tamamen tasfiye ederek devleti kendi içerisinde paylaşmıştı. Bu paylaşım kısa sürede, devleti ele geçiren bu iki koalisyon gücünün birbirleriyle kavgasına yol açtı.

Koalisyonun geniş skalası

Erdoğan Fethullahçı kadroların tasfiye edilmesinin ardından oluşan boşluğu doldurabilmek için iki farklı eksendeki güçle ittifak yapmak zorunda kaldı. Birincisi tarihsel düşmanları olan ve aslında Ergenekon operasyonlarında güçten düşürdüğü MHP'li kadrolar, Mehmet Ağar ekseni, ulusalcı eksen, bunlar etrafındaki mafya liderleri, kontrgerilla unsurlarından oluşan geniş bir skala idi. Bu her iki tarafın da kısa vadede kârlı çıkacağı bir ittifaktı ve her iki taraf da birbirine muhtaçtı.

Ama onlar tarihsel düşmandı ve bu yüzden bunları dengeleyecek ve Erdoğan'ın bu güçler karşısında çaresiz düşmesini engelleyecek başka unsurlara ihtiyaç vardı: İslami cemaatler.

Evet, devlet türlü fraksiyonlardan oluşabilir ama ideal bir burjuva düzeninin yolu, bu güçlerin uyumlu bir şekilde hareket etmelerinden geçer. Böyle olmadı. Erdoğan'ın etrafında kümelenen devletin eski sahipleri, Erdoğan'ın zayıflayan gücünden hareketle türlü hamleler yaptılar. Ve ama Erdoğan ve onun içerideki ortakları da iktidarı birlikte paylaştıkları tarihsel düşmanlarını buldukları her fırsatta darbelemeye çalıştılar.

Tarihsel düşmanların ittifakı

MHP, Perinçekgiller, Ağargiller, devlete eski görünümünü kazandırma peşindeler. Örneğin eğitimde zaman zaman gündeme gelen "Andımız" krizini hatırlayalım. Ziya Selçuk eliyle eğitimdeki "Atatürk İlkeleri" vurgusunu hatırlayalım.Bu örnek yeterli değilse TSK içinde yaşanan kapışmaya bakalım. Kemalist subaylar yetiştirme amacıyla faaliyet gösteren, ama son yıllarda bir Fethullahçı öğrenci akınına uğrayan subay okullarının kapatılmaları Erdoğan için orduya müdahale etmek ve kendi ekseninde asker yetiştirmek için büyük bir fırsat sundu. Ama bu girişimi kendisine, kendilerini devletin kurucu unsuru olarak gören ve okulların kapanmasıyla aşağıdan genç kadro gelmemesinin büyük gerilimini yaşayan subayların da imzacısı olduğu bir "amiraller bildirisi" olarak döndü. Öte yandan kimi karargâhlarda cuma namazını hangi cemaatin kıldıracağına dair tartışmaların çıktığı zaman zaman basına yansıyacak kadar büyük tartışmalar yaratabiliyordu.

Mafya bize ne anlatıyor?

Sedat Peker yayınladığı videolarında, ittifakın içerisindeki bazı isimlerin bazı suçlarını deşifre etmeye başladı. Bu şimdilik böyle ve bir pazarlık etrafında gidildiği anlaşılıyor.

Süleyman Soylu bu konuşmaların ana hedefini oluşturuyor. Burada ideolojik bir kapışmadan ziyade, devletin kaynaklarının ve makamlarının nasıl paylaşılacağına dair bir anlaşmazlık olduğu anlaşılıyor.

Bu kriz nelere gebe? Oturup anlaşabilecekleri bir zemin belki oluşabilir. Bir diğer ihtimal ise, gemileri yakmaları ve bunun sonucunda devletin çat diye çatlaması ve ardından oluşacak ciddi otorite boşluğu.

Erken seçim ve olasılıklar

Halk güçlerinin kendi talepleri etrafında örgütleneceği bir zemin oluşturmak ve bu örgütlülüğü güçlendirerek, olası bir erken seçime güçlü bir halk müdahalesinin önünü açmak oldukça önemli sonuçlar doğurabilir.

Arzu Küçük

Sürekli derinleşen ekonomik kriz, yönetilemeyen pandemi, teslim alınamayan halk güçleri, devlet klikleri arasında her geçen gün büyüyen çatlakların yol açtığı devlet krizi iktidar koalisyonunu sıkıştırmakta. Dış politikada yaşanan hezimetler ve Kürtlerle savaştaki başarısızlık da bu sıkışmışlığı tetikleyen önemli başlıklar.

Sürekli hale gelen bu başarısızlıklar, iktidar koalisyonunun "devlet pastasından" alacağı pay beklentisinin karşılanamamasına yol açmış görünüyor. Bu pay kavgası içerideki gerilimi arttırmış olacak ki koalisyonu içinden isimlerin suçları ifşa edilmeye başlandı. Buradan tasfiye edilen suç örgütü lideri Sedat Peker de kendi hesapları doğrultusunda; artık bütünüyle suç örgütü halini almış koalisyonundan birkaç ismin suçlarının bir kısmını ifşa etti. Bu ifşalar sonrası toplum üzerinde hegemonyası daha da sarsılan iktidar koalisyonunun, uluslararası mecrada da eli oldukça zayıfladı.

İktidar koalisyonu, içinde bulunduğu bu durumdan bir erken seçimle "güvenilirliğini" tazeleyerek çıkmak isteyebilir. Ancak git gide eriyen halk desteğinden kaynaklı iktidar tarafından büyük risk olarak görülebilecek olası erken seçim; şiddet dozunun, katliamların durmadan arttırıldığı bir atmosferde yapılmak istenecektir. Restorasyon güçlerinin de sık sık dillendirdiği erken seçim talebi; restorasyoncu partiler için halkın inisiyatif almasını engelleyerek sermayenin çıkarları doğrultusunda yeni bir iktidar kurmanın bir yolu olarak görülüyor. Halk güçlerinin talepleri sandık aritmetiğine sıkıştırılarak inisiyatifleri kırılmak isteniyor.

Halk güçleri açısından erken seçim

Henüz örgütsüz de olsalar işçi sınıfı, kadınlar, LGBTİ+'lar, Aleviler, Kürtler, doğa savunucularının; iktidar koalisyonunun yarattığı suç düzenine yönelik büyük tehdit oluşturuyorlar. Açlık, yoksulluk, işsizlik, sömürü ve şiddet sarmalında yaşamak zorunda bırakılan halk güçlerinin öfkesi birikiyor.

Peki bu öfkeyi tek başına sandığa kanalize etmek ne kadar doğru? Olasılıkları gözden geçirelim. Sadece sandık aritmetiğine bağlanan bir muhalefet, restorasyon güçlerinin yedeğine düşme ihtimalini içinde barındırabilir. Ayrıca halk güçlerinin örgütsüz olduğu bir atmosferde seçime gitmek, bizleri seçimlere halkçı bir müdahale için gerekli olan güçten yoksun bırakabilir.

Elbette ki olası bir erken seçimde halk güçlerinin kendi talepleriyle seçim sürecinde var olmalarını sağlamak ve bunu bir örgütlülük zeminine dönüştürmek önemli ve gereklidir. Erken seçim durumunda yapmamız gerek tam da budur.

Ancak şu an için halk güçlerinin kendi talepleri etrafında örgütleneceği bir zemin oluşturmak ve bu örgütlülüğü güçlendirerek, olası bir erken seçime güçlü bir halk müdahalesinin önünü açmak daha önemli sonuçlar doğurabilir.

Bu bağlamda demokrasi konferansının, halk güçlerinin taleplerini dillendirebileceği, örgütlenebileceği bir alan olma potansiyeli vardır.

Ayrıca HDP ve sosyalist güçler ittifak halinde, demokratik cumhuriyet, demokratik anayasa mücadelesi etrafında halk güçlerine örgütlenme zeminini oluşturarak halkçı bir seçenek inşa edebilir.

Bizlere düşen halkçı seçeceğin inşası için gerekli örgütlenme zeminini oluşturmak, halk güçlerinin öfkesini güçlü bir örgütlülüğe çevirmek olmalıdır.

POLİTİKA

Perihan Koca-Hasan Durkal

"Ekmek, adalet, özgürlük" şiarıyla yola çıkan Demokrasi Konferansı, 24 Haziran'da halkın alternatifinin inşası için toplanıyor

Demokrasi Konferansı için yola çıkıyoruz!

Demokrasi Konferansı, yukarıdan değil aşağıdan bir bakışı, sözü ve eylemi örgütleyecek, gündelik olanla içli dışlı, heterojen karşılaşmalarla inşa edilen geleceğe şimdiden kurulan köprü.

(...) 1. sayfadan devam

Demokrasi Konferansı çağrısı

Şimdilerde bir çağrı dolanıyor ortalarda. Halkçı bir seçeceğin mümkün olduğunu fısıldayan, yeni bir ülkeyi birlikte yaratmaya davet eden bir çağrı…
Malum, ülkenin felakete doğru gidişatını değiştirecek olan sihirli bir değnekle gelecek bir kurtarıcı değil. Zaten, kimse kimsenin kurtarıcısı da değil ya. Bu gidişata dur denecek, başka bir memleket yeniden kurulacaksa, bu ancak ve ancak halkın kendi kaderini eline almasıyla mümkün olacaktır. İşte bu çağrı, tam da şimdi, halkın kendi kaderini eline alma momentinde, 'Ülkenin geleceğinde bizim de sözümüz var' şiarıyla yola çıkarak, halkın kendi seçeneğini yaratmaya soyunan Demokrasi Konferansı'nın çağrısı. Demokrasi Konferansı büyük ve uzun bir yürüyüşün başlangıcı. Ülkenin gidişatına asgari bir program ve ilkeler çerçevesinde ortaklaşarak müdahale etmek ve değiştirmek için yan yana gelen, yürüyüşe geçen kurucu bir irade. Demokrasi Konferansı, memleketin dört bir yanında, irili ufaklı hak mücadelesi verenlerin bir araya gelip, itirazlarını, tepkilerini, ekmek özgürlük ve adalet taleplerini, ülkeyi yeniden kuracak bir program etrafında ortaklaştıracağı, alabildiğine zengin bir bileşimin, ötekilerin, ezilenlerin, halkçı güçlerin, halkın haklarının konferansı.

Kurarak ve kazanarak ilerleyeceğiz

Demokrasi Konferansı, herkesin kendini kendi üslubu ve özgün talepleriyle özgürce ifade edip, özne olacağı, görünmezliğe hapsedilen gündemleri görünür kılacak, gündelik yaşamın siyasetini yapan, toplumsal dinamiklerin taleplerini toplumsallaştıracak, yeni bir toplumun kuruluşu için maddi bir zemin oluşturacak bir yürüyüşe davet.
Kurarak ve kazanarak ilerleyen bir mücadele hattının mayası. Türkiye'de demokrasi mücadelesinin yeni ve farklı bir aşamasının başlangıcı, yeni bir toplumun nüvelerini içeren bir birliktelik.
Demokrasi Konferansı, yukarıdan değil aşağıdan bir bakışı, sözü ve eylemi örgütleyecek, gündelik olanla içli dışlı, heterojen karşılaşmalarla inşa edilen geleceğe şimdiden kurulan köprü.
O heterojen zenginliği homojenleştirmeye, birbirine benzetmeye çalışmayan, mücadele dinamiklerini birbirine indirgemeden, araçsallaştırmadan, temel ilkelerle birbirine yaslanan, tüm mücadele dinamiklerinin deneyim ve birikimlerini esas alarak, birbirinden öğrenen, birbirine akıtan, esnek, kapsayıcı, özgün, yeni bir demokrasi anlayışı ve mücadelesinin kurucusu bir mecra.
Demokrasi Konferansı, hayır demenin, protesto etmenin ötesine geçerek, halk güçlerinin barajının nasıl siyasallaşacağı sorusunun ihtiyacından doğan bir sorumluluk alma çağrısı.

Yeni bir politikaya davet

Ehven-i şere mahkûm edilmeye, en fazla parlamenter demokrasinin iyileştirilmesi veya güçlendirilmesini çıkış yolu olarak tahayyül etmeye meyil artıyor. Çünkü ülkede büyük bir çoğunluk bir an önce sihirli bir şeyler olsun ve her şey birdenbire iyi olsun beklentisi içersinde.

Statükocu, bürokratik, sorumluluk almaktan imtina eden pasifist bir politika yapma biçiminin karşısında, yeni bir politika yapma biçiminin, siyasal bir müdahalenin, odağın inşası.
Demokrasi Konferansı yürüyüşüyle yeni bir deneyim yaratıyor. Arayışçı, keşifçi çok yönlü bir tarzla yeni politik kanallar geliştirmeye, farklı mücadele biçimleri ve düzeylerine ön açmaya ve alternatif alanların inşasına girişmeye çabalıyor.
Demokrasi Konferansı, geçmişin kodları ve ezberleriyle bugünü inşa edemeyeceğini, yeni deneyimlere eski duygularla giremeyeceğinin ön kabulüyle, siyasal ufkun sınırlarını aşarak, dayatılan karanlığa karşı halkın susturulamayan itirazlarının akacağı meşru bir mecra, halkçı bir seçenek yaratmanın yolunu açmaya yöneliyor.
Demokrasi Konferansı, işte bu saiklerle henüz yaşamda yeşermeyi bekleyen, kurdukça kök salacak bir imkâna, halkın imkânına işaret ediyor.

Parlamenter sistem bizi kurtarır mı?

Demokrasi Konferansı, söylediği sözün, başlattığı yürüyüşün, yapıp ettiklerinin sorumluluğunu alarak, bağımsız, kendi olabilen ve kendi kalabilen bir özne olarak, kendisinden başka kurtarıcı beklemeyenleri yola çıkmaya çağırıyor.
Malum, memleket kan ağlıyor. Ekonomi krizde. Devlet krizde. Siyasi iktidar yönetemiyor. Mafya-devlet-siyaset denkleminde kurulan suç, yolsuzluk ve yalan ilişkileri ortalığa saçılıyor.
İrin bir kere akmayagörsün. Tüm kirli ilişkiler ardı ardına patlak veriyor. Dikişler tutmuyor.
Krizlerin önü alınamıyor. İktidar koalisyonu kendi krizinden çıkış için saldırılarını artırıp, memleketi karanlığa doğru sürüklerken, faşizmin kurumsallaşması sürecine tempo veriliyor.
Öte taraftan mevcut düzenin, devlet ve sermayenin işleyiş yasalarının aynen geçerli olacağı, temsili demokrasinin, vaat siyasetinin, liderler kültünün geri çağrılacağı düzenin restorasyonunu savunan sandığı ve parlamenter demokrasiyi işaret eden güçlerin statükocu pozisyon alışı var. Öyle ya, zihinlerimiz en fazla parlamenter demokrasiyle çitlenmiş, ufkumuz daralmış, iktidar bilincimiz yitime uğratılmış vaziyette.
Öyle olunca da ehven-i şere mahkûm edilmeye, en fazla parlamenter demokrasinin iyileştirilmesi veya güçlendirilmesini çıkış yolu olarak tahayyül etmeye meyil artıyor. Çünkü ülkede büyük bir çoğunluk bir an önce sihirli bir şeyler olsun ve her şey birdenbire iyi olsun beklentisi içersinde.

Halk iktidarı, merkezinde halk meclislerinin olduğu, halkın seçtiği temsilcilerden oluşan bir kurucu meclis ve halkın geniş kesimlerinin katılımıyla hazırlanan ve halkoyuna sunulan kurucu bir anayasa temelinde gerçekleşebilir.

Halkın doğrudan katılımı

Ne yazık ki küçük düzenlemelerin yaşantımızı mucizevî bir şekilde dönüştürme gibi bir etkisi yok. Parlamenter sisteme dönüşün böyle bir şeyi başaramayacağı birçok tarihsel acı deneyimle ortaya konuldu ve bu yüzden yeni bir şeyler denemeliyiz. Başka bir seçeneği yaratmalı, kendi seçeneğimizi inşa etmeliyiz. Sabırla ve inatla halkın kendi örgütlenmelerini yaratmalı, bunun için hep birlikte mücadele etmeliyiz.
Bugünkü düzenden çıkışın yegâne yolunun bu olduğunu unutmamamız gerekiyor.
Bizim katılımımızı dışlayarak, bizler adına söz söyleyen ve karar alan her türlü mekanizma bizim çıkarlarımızın önünde bir set görevi görecektir. Oysa bunun tersi de mümkün. Halkın doğrudan katılımı ile oluşacak bir halk iktidarı, halkın egemenliğini, demokratik hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik bir cumhuriyetin, yeni bir toplumsal sözleşmenin kurulması mümkün. Bugün aslında gündelik yaşamdaki birçok deneyim bize bunun gerekliliğini hatırlatıyor.
Halk iktidarı, merkezinde halk meclislerinin olduğu, halkın seçtiği temsilcilerden oluşan bir kurucu meclis ve halkın geniş kesimlerinin katılımıyla hazırlanan ve halkoyuna sunulan kurucu bir anayasa temelinde gerçekleşebilir.
Halkçı bir iktidarda, demokrasi sadece "oy kullanma"ya indirgenmez.
Halkçı bir iktidarda, demokrasi, halk iradesinin, yaşamın tüm alanlarında ve iş yerlerinde kurulan yerel meclis aracılığıyla sözün yetkinin kararın halk meclisinde toplanmasıdır.

Halkın barajı var

Peki, ama halkın iktidarı neye dayalı olacak? Geniş halk kitleleri neden böyle bir şey yapsın ki? Cevabı basit. Aslında geniş halk kitleleri bilerek veya bilmeyerek bunu zaten yapıyor. Sokakta, işyerinde, evde, yaşam alanlarında süreklilik kazanmış talepler var. Halk bu taleplerle aslında gün be gün bu "barajı" inşa ediyor. İşçilerin çalışma saatleriyle ilgili talepleri, asgari ücret ile ilgili talepleri, iş cinayetlerinin önlenmesi ile ilgili talepleri… Örneğin kadınların şiddetin ve cinayetlerin önlenmesi, eşit işe eşit ücretlerin ödenmesi, toplumsal alandaki ikincil konumu inşa eden kurumların ortadan kaldırılması gibi talepleri… Örneğin İkizdere'de direnen köylülerin yağmalama politikalarının son bulması ile ilgili talepleri…
Bütün bunlar ve şüphesiz daha fazlası, aslında halk güçlerinin kendi yazgısını kendi eline alma taleplerinden kaynaklanıyor.
Ve tüm bu taleplerin toplamı aslında halkın geniş kesimlerini ilgilendiren bir yeni anayasal düzeni dayatıyor. Bu anayasal düzen hareketine öncülük edecek bir siyasal hareketin olması temel bir sorun ve bizce Demokrasi Konferansı böyle bir misyon edinebilir. Konferans, ülkenin dört bir yanında direnen ya da direnişlerde çıkarları temsil edilen geniş kitlelerin demokratik bir düzene doğru yürüyüşüne öncülük edebilir. Konferansın böyle bir anlama sahip olması, zorlama bir yakıştırma değil, bir tasarım hiç değil, mevcut toplumsal gerçekliğin bir ürünü, halkın çıkış arayışının bir sonucudur.
Geniş bir bileşen skalasına sahip olan Demokrasi Konferansı, başka bir seçeneğin mümkün ve gerekli olduğunu herkese gösterecektir. Mücadelede ben de varım diyen herkesi, 24 Haziran'daki Demokrasi Konferansı'na omuz vermeye, geleceğin halkçı demokratik rejimini birlikte inşa etmeye çağırıyoruz.
Ekmek, adalet, özgürlük!

POLİTİKA

Aleviler eşitlik, özgürlük ve barış isteğine ve Demokratik Cumhuriyet talebine bir kere daha tüm coşkusuyla sahip çıkmalı

Devlet krizi ve Alevileri bekleyen olasılıklar

Alevilerin yeni süreçte hem uyanık hem geçmişteki katliamlarının açığa çıkarılması için mücadele etmesi gerekir. Aleviler tam da bu gidişata dur diyebilecek önemli toplumsal güçlerden biri. Şimdi demokrasi mücadelesinin bayrağını yükseltip, eşit yurttaşlık talebi etrafında örgütlenmenin asabiyetine girmenin zamanı.

Şilan Sürmeli

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini göz önünde bulundurarak kullandığımız "kadınlaşan yoksulluk Ülkemizin uzun zamandır içinde bulunduğu kriz dinamikleri derinleşmeye devam ediyor.
Pandemi süreci ile birlikte geçinememe, yoksulluk, işsizlik alıp başını gitti. Demokrasinin ise esamesi okunmuyor bile memlekette.
Birkaç zamandır ise Mafya şefi Sedat Peker'in yayınladığı bir dizi video ile ülkenin mafya-devlet-siyaset-medya dörtgeninde nasıl bir pisliğe bulandırıldığını izliyoruz.
Bu kirli olaylar tiyatro değil. Onlarca insanın nasıl faili meçhullere kurban gittiği, kontrgerilla baskısıyla doğduğu toprakları terk ettiği, tecavüze uğrayıp öldürülen kadınların davalarının üstünün nasıl örtüldüğünü, ülkemizin uyuşturucu güzergahı ve karargahına nasıl dönüştüğünü anlatıyor Peker. Peker'in sadece anlatması değil, Yalıkavak Marina'da verilen fotoğraf ülkenin gizlenmeye ihtiyaç duyulmayan yeni yönetimini de bize gösteriyor.

Aleviler açısından bu yaşanılanlar çok da yabancı oldukları bir durum değil. Osmanlı İmparatorluğu'nun, Alevi/Kızılbaşları Şeyhülislam fetvalarıyla meşrulaştırıp katletmesi, benzer katliamların ve kirli ağın Türkiye Cumhuriyeti'nde de derin devlet operasyonları olarak, ama gizli emirlerle devam etmesi, bu yeni yönetim biçimi gibi ifade edilen tarihin Aleviler cephesinden pek de yeni olmadığını hatırlatıyor.

Alevilere ne demek isteniyor?

Şimdi Peker'in videolarına Aleviler açısından detaylı bakmaya başlarsak, "Peker'in videolarında Hz. Ali'nin kılıcı Zülfikar görsellerine yer vermesi, kimi konuşmalarında Alevilikte önemli kişilerin sözlerinden alıntılar yapması. Hz. Hüseyin'in temsili resmini koyması, Alevilikte önemli bir kavram olan 'düşkün' ifadesini kullanması, Alevilerin vergi verdiği halde cemevlerinin ibadethane olarak tanınmamasına yaptığı eleştiri…"
Yapılan tartışmalarda genellikle üç mesaj öne çıkarılıyor:

-Verilen mesajlardan birinin Alevilerin bu tür yapılarla bağının olduğu ve çeşitli bağlantı ağlarının içinde konumlandığı mesajı. Ve hatta bu bağlantı içinde olan Alevilerin kendisini desteklediği intibası verme.
-Diğer bir mesajın ise Alevi gençlere yönelik olduğu. Alevi gençlerin Peker'e sempati duyduğu ve hatta Hz. Ali'nin kendi döneminde gösterdiği cesareti şimdi kendisinin göstermesi arasında, bir benzeşim kurarak bu sempatiyi artırdığı. Veyahut Alevi gençleri kendi bulunduğu zemine çekmeyi amaçladığı iddia ediliyor.

Aleviler için olasılıklar neler?

Son olarak da Peker'in ezilenden yana yer alan Alevilerin felsefesi ve adalet inancına sırtını yaslama ihtiyacı ve moral üstünlüğü buradan sağlama gayreti.
Ama bizce meseleye bu kadar teknik ve tek taraflı bir mesaj olarak bakmak, eksik bir bakış açısı yaratır.
Öncelikle belli ki devlet-sermaye iş birliği, Alevileri kendine basamak yapmaya çalışıyor. Alevilerin ve Alevi hareketinin sağdan ve/veya soldan restorasyona zorlandığı, büyük bir olasılık olarak önümüzde duruyor. Restorasyondan kastımız ise Alevilerin taleplerinin ve toplumsal öfkesinin seçim, güçlendirilmiş parlamenter rejim… gibi söylemlerle içerilmesi. Veyahut Alevilere ve Alevi Hareketine yönelik yapılan iç/dış asimilasyon politikalarının devamı.
İkincisi, Aleviler Sedat Peker'in de içinde yer aldığı "mafya-siyaset-devlet-medya" ağını çok iyi tanıyorlar ve biliyorlar. Maraş (1978), Çorum (1980), Sivas (1993) ve Gazi (1995) gibi birçok Alevi katliamlarına baktığımızda, işin içinde istihbarat örgütlerinin, çetelerin devletin güdümünde neler yaptığını, üstelikle birince derecede sanık olanların devletin önemli birimlerine nasıl getirildiğini de biliyorlar. Bu bir tarafıyla geçmişe dair bir mesaj.

Aleviler demokrasiye sahip çıkmalı

Her an topun ağzında olabilirsiniz yine Aleviler, demek.
Diğer düşük olasılık ise Alevilerin "zalimlerin karşısındaki duruşu"nun Peker şahsında, devlete bir mesaj nesnesine dönüştürme." Ayık olun arkamda Aleviler var, siz zalimsiniz ben de zulme uğradım, Aleviler yanımda" mesajını verme.
Fakat Peker de restorasyoncu güçler de devlete egemen olanlar da şunu iyi bilsin ki, Alevilerin birçok değeri "cesaret, mertlik, yoluna sahip çıkmak" tarihi ve hakikati üzerine kuruludur. Peker'in şahsı bu değerlerin yanından geçmez. Alevilerin ne mafya ne derin devlet ne Fetö ile işi olmaz.
Bu yüzden Alevilerin yeni süreçte hem uyanık hem geçmişteki katliamlarının açığa çıkarılması için mücadele etmesi gerekir. Aleviler tam da bu gidişata dur diyebilecek önemli toplumsal güçlerden biri. Şimdi demokrasi mücadelesinin bayrağını yükseltip, eşit yurttaşlık talebi etrafında örgütlenmenin asabiyetine girmenin zamanı. Özellikle de ülkedeki bu istibdat rejimine karşı bütün ötekileri yan yana getiren "Demokrasi Konferansı" arifesinde Alevilerin devlet-mafya-siyaset-medya ağına karşı tavrını toplumsal dinamiklerle yan yana gelerek göstermeli. Eşitlik, özgürlük ve barış isteğine ve Demokratik Cumhuriyet talebine bir kere daha tüm coşkusuyla sahip çıkmalı.

Demokrasi Konferansına çağrımızdır…

Baskıların iyice arttığı bir dönemde böyle bir konferansın toplanması demokrasi mücadelesinde yeni bir aşama oluşturacak, ezilenlerin sesinin duyulmasına yol açacaktır.

Demokrasi Konferansı'nda hak mücadelesi veren emekçilerin, kadınların, toprak ve doğalarını savunan köylülerin, gençlerin, LBGTİ bireylerin, çiftçilerin, engellilerin, akademisyenleri, öğrencileri ve çalışanları ile özgür demokratik bir ortamda bilim üretmek isteyen üniversitelerin, kamu emekçilerinin, KHK'lıların, baroların, meslek örgütlerinin, sendikaların, esnaf örgütlenmelerinin, su ve iklim mücadelesi verenlerin, ekoloji örgütlerinin, kültür sanat emekçilerinin, kayyım atanan belediyelerin, eşit yurttaşlık ve anadilinde yaşam mücadelesi veren Kürt halkının, inançları nedeniyle ayrımcılığa uğrayan Alevilerin, Ezidilerden, Ermenilere; Süryanilerden, Yahudiler, Romanlar, Çerkezler ve Rumlara bütün halkların, bir yıldır ölümle burun buruna salgınla mücadele eden sağlık emekçilerinin sesleri buluşmalı. Bu sesler halkın en acil ve yakıcı sorunlarında ortaklaşmak için yan yana gelmeli. Ülkenin her yanında tek tek yanan çoban ateşleri birleşmeli. Baskıların iyice arttığı bir dönemde böyle bir konferansın toplanması demokrasi mücadelesinde yeni bir aşama oluşturacak, ezilenlerin sesinin duyulmasına yol açacaktır. Demokrasi Konferansı, güçsüzlerin gücünün ortaya çıktığı bir forum olacak. İş, ekmek özgürlük ve adalet taleplerinin ortaklaşmasını sağlayacaktır. Konferans, tüm demokrasi güçlerinin güç birlikteliklerini, talep ve hedef ortaklıklarını belirgin kılmalıdır. En geniş söz ve eylem zeminini kurma becerisi gösterebilen kuvvetler tekçi rejim karşısında toplumun umut kutbu olacaktır. Bu ortaklaşma halkın susturulamayan itirazlarının akacağı meşru bir mecra, halkçı seçenek yaratmanın yolunu açacaktır.
Ülkenin her yanında itirazlarını ortaya koyan bütün toplum kesimlerini, demokrasiden yana bütün kişi ve kurumları bu konferansta yer almaya seslerini ve güçlerini birleştirmeye çağırıyoruz.

Ülkenin geleceğinde bizim de sözümüz var

Demokrasi Konferansı yolculuğu, 2021 başında Rıza Türmen'in 25 Ocak 2021'de "Demokrasi Konferansı" adlı yazısında yaptığı çağrı üzerine Demokrasi İçin Birlik'in kolaylaştırıcılığında yapılan çevrimiçi toplantıyla başladı. Çalışma alanlarının süreci verimli bir tarzda örmesini sağlamak için "Nasıl ilerleyeceğiz?" başlıklı bir yönerge alanlarla paylaşıldı.
İkinci basın toplantısına hazırladığımız süreçte şimdiye değin kurulan çalışma alanları: kadın, çocuk, ekoloji, engelliler, mülteciler, halklar ve inançlar emek, bilim&akademi, sağlık, LGBTİ+, kültür&sanat, hak ve özgürlükler, hukuk&adalet, eğitim, KHK'lılar, gençlik, ekonomi, basın. Konferansın, ülkenin dört bir yanından katılan kurumlar ve kişilerden oluşan güncel bileşen sayısı 215.

Süreci, ürünün kendisi kılmayı murad ediyoruz

Bu sayı, her gün genişleyerek büyüyor. Bileşenlerin Türkiye'deki bütün demokrasi taleplerini ortaklaştıracak şekilde temsilini genişleterek Konferansa giden süreci örmeyi murad ediyoruz. Bugüne kadar bütün kararlar, konferans bileşenlerinin bulunduğu alanlarda ortaklaşılarak uzlaşıyla alındı.
Konferans bileşenlerince benimsenen temel ilke ve tutumlar olarak referanslarımız: uzlaşma, ortak kararlar alırken farklılıkları değil, birleşilen noktaları önce çıkarma, en geniş kesimlerin konferansta temsili, dayatıcı olmama, birlikte hareket etmeyi önemseme ve hazırlık sürecini bir demokratik birikim yaratma, birlikte hareket etmeyi teşvik etme, alanı canlandırma zemini olarak görme. Demokrasi Konferansı sürecinde oluşan ağın nasıl bir forma bürüneceği, konferansından ardından sürecin öznesi olan bileşenlerin "süreci, ürünün kendisi kılmak" şiarıyla ortaklaşılarak belirleneceğine inanıyoruz.

Demokrasi Konferansı Sekreteryası

*Bu metin Demokrasi Konferansı çağrı metninden kısaltılmıştır.

EMEK

İşverenler, işçileri işten çıkarmanın yolu olarak onları damgalayan ve bir daha iş bulmalarını imkânsızlaştıran Kod 29 gibi yöntemlere başvuruyor

Kod 29'un kaldırılması yetmez

Kod 29, işten çıkarılan işçilerin yaftalanması demek oluyor. SGK'ye bildirimler Kod 29 üzerinden yapıldığında hiçbir araştırma yapılmaksızın işleme konulduğundan; iş arama aşamasında işçiler "ahlâksız", "sabıkalı", "damgalı" gibi addedildiği için çalışma hakkı ve hürriyetinin de ihlali gibi sonuçlar doğuruyor.

Tamer Doğan

4857 Sayılı İş Kanunu'nun 25/2 maddesinde yer alan ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan haller, 16 Nisan 2020 gününden itibaren getirilen işten çıkarma yasağının istisnaları arasında sayılmıştı. Patron ile işçi arasındaki iş sözleşmesi, patron veya işçi tarafından sonlandırılabilir. İşten çıkış işlemlerinin yapıldığı süreçte patronlar, iş akdinin ne şekilde sona erdiğini işten ayrılış bildirgesinde belirtmek zorundadır. İşten çıkış kodları, iş akdinin nasıl sonlandırıldığını belirten kodlardır.

Kod 29 sopası

Özellikle pandemi döneminde patronların bir sopa olarak kullandığı Kod 29 ile işten keyfi çıkarmalar, beraberinde yükselen işçi direnişleri ve kamuoyu baskısı neticesinde SGK, Kod 29'u yürürlükten kaldırarak işten çıkış kodlarına, 41 numaralı koddan sonra gelmek üzere yeni kodlar ekledi. İş Kanunu'nun 25/2 maddesindeki "Ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan haller"in görevin kasten ve sürekli ihmali, mazeretsiz işe gelmemek gibi maddelerin yanı sıra cinsel taciz, küfür, hırsızlık, uyuşturucu madde kullanmak gibi hallerin tamamında iş akdinin feshi durumunda Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirimler Kod 29 üzerinden yapılıyordu.

Kimin ahlâkı?

Mazeretsiz devamsızlık hali ile hırsızlık gibi işten çıkarma sebeplerinin aynı kod ile bildirilmesi uygulamada yaşanan sorunlardan yalnızca biri.
Sorunun temelinde yatan Kod 29 değil İş Kanunu'nun 25/2 maddesindeki soyut ve göreceli "ahlâk kuralları"dır. Son derece esnek ve patronların dilediği gibi kullanabileceği bu madde ile özellikle kadın ve LGBTİ+ işçiler ile sendikal örgütlenme yapanlar tazminatsız ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayacak şekilde işten çıkarılabiliyor. Daha da önemlisi Kod 29, işten çıkarılan işçilerin yaftalanması demek oluyor. SGK'ye bildirimler Kod 29 üzerinden yapıldığında hiçbir araştırma yapılmaksızın işleme konulduğundan; iş arama aşamasında işçiler "ahlâksız", "sabıkalı", "damgalı" gibi addedildiği için çalışma hakkı ve hürriyetinin de ihlali gibi sonuçlar doğuruyor.
Patron bakıyor hakkını arayan işçi mi var, sendikaya mı üye olmuş; hemen Kod 29'dan çıkış veriyor. İşten çıkarma yasağı var ama patronlar bu yasağın istisnası ile etrafından rahatlıkla dolanabiliyor.

Kodlar ve yeni emek rejimi

En yalın haliyle ifadesi şudur: "Seni tazminatsız çıkarırım, işsizlik ödeneğinden yararlanamazsın, başka bir iş bulamazsın! İşine geliyorsa!" Bunun yanına yine keyfi ve süresiz bir şekilde uygulanan ücretsiz izne çıkarmayı eklediğimizde yeni emek rejiminin resmini biraz olsun çizmiş oluruz.
Aslında işçiler kodlarla işten çıkarılmıyor, çıkarıldıktan sonra SGK'ye feshin şekline uygun bir kod bildiriliyor. Hem bu kanun maddeleri hem de kodlar yıllardır vardı. Ancak pandemi ile daha da derinleşen ekonomik kriz ve beraberinde siyasal iktidarın salgın ve ekonomiyi yönetememe hali ile faşizmin kurumsallaşması hız kazanırken, yeni emek rejiminin mayası bu tür uygulamalarla, her zamankinden daha fazla devreye sokulur oldu.
Kodlar tek başına, bir iş kanununun yürürlükteki maddeleri değil, sınıf savaşımının bu dönemdeki adı konumunda.

15-16 Haziran direnişi: Gücümüz birliğimizden gelir!

Yasanın TBMM'de kabul edilmesi üzerine DİSK harekete geçti, 15 Haziran günü 70 bin işçi yürüdü, 16 Haziran'da bu sayı 150 bine çıktı.

Serkan Nar

(...) 1. sayfadan devam

1960'lardaki dönüşüm

Türkiye kapitalizmi tarihi açısından 1960'lı yıllar, devletin fideliğinde yetişen burjuvazinin, devletin desteği ile hızlı bir genişleme dönemi yaşadığı bir dönemdi. 1960'larda ekonomiye artan biçimde damgasını vuran sanayi, proleterleşmenin önünü açıp, onu hızlandıracaktı.
Sanayinin sermaye birikim sürecine damgasını vurmasıyla beraber Türkiye'de siyasal süreç bu birikime bağlı olarak yeniden dizayn edilecekti. Sanayi sermayesi iktidar bloğu içerisindeki konumunu güçlendirecekti. Bu gelişme işçi sınıfının da kitlesel bir şekilde tarih sahnesine çıkmasının koşullarını yarattı.

Mücadele yoğunlaşıyor

Solun önemli kadrolarını içerisinde barındıran 60'lı yıllar döneminde bu sol kadroların sınıf içerisinde konumlanmaları ve yoksul semtlerle kurdukları bağ, sınıfın "kendisi için sınıf" momentine sıçramasında önemli bir görev üstlenmiştir. Bu bağlamda 1961 Saraçhane mitingi sınıfın kolektif gücünün açığa çıkaracaktı. Hemen ardından 1963 Kavel greviyle birlikte işçi sınıfı filli meşru hattı kurmuştu. Paşabahçe grevi ve sonrasında Alpagut işçilerinin özyönetim deneyimlerinin açığa çıktığı Alpagut direnişi ve işyeri işgali, Derby fabrika işgali ve DİSK'in kuruluşu işçi sınıfının mücadelesi için önemli bir birikim ve beceri sağladı.

15-16 Haziran

1317 sayılı yasa, Türkiye çapında bir sendikanın faaliyette bulunabilmesi için o işkolundaki işçilerin en az üçte birini (yüzde 33'ünü) temsil etmesi gerektiğini koşula bağlıyordu. Bu yasa taslağı DİSK'in tasfiyesini amaçlıyordu. Yasanın TBMM'de kabul edilmesi üzerine DİSK harekete geçti, 15 Haziran günü 70 bin işçi yürüdü, 16 Haziran'da bu sayı 150 bine çıktı. Bir yandan İzmit'ten İstanbul'a doğru işçiler yürürken bir yandan da İstanbul'un hem Asya, hem Avrupa yakasında büyük gösteriler, fabrika işgalleri yapıldı. 15-16 Haziran Direnişi, yalnızca burjuvaziye değil, dönemin solda yapılan strateji tartışmalarına hem ontolojik olarak hem de maddi güç olarak cevap üretiyordu.

15-16 Haziran yol gösteriyor

İktidar bloğu içerisinde çatlak ve çatışma artarken, devlet içerisinde kriz derinleşirken emek hareketinin tayin edici yönü ve ağırlığı artmaktadır. Kaybedilen hakların kazanılması ve güvence altına alınabilmesi demokratik cumhuriyet ve demokratik anayasayla mümkündür.
Tam da bu nokta da yüzümüzü 15-16 Haziran günlerine yayılan o büyük işçi direnişine çevirmeliyiz. Direniş, üzerinden onca yıl geçmesine rağmen bugün hala işçi sınıfına ve mücadelesine yol göstermeye devam ediyor. Bugün sermayenin topyekûn saldırılarına karşı, karşı hegemonyayı kurmakta tıkanan süreç, sendikal ve işçi sınıfı mücadelelerin içinde bulunmuş olduğu açmaz, ancak yeni 15-16 Haziranları yaratarak aşılabilir.

Covid 19, Kod 29, biz bu oyunlara tokuz!

Tıpkı bir puzzle parçalarını birleştirircesine, işçi sınıfının parçalanmış bilincinden, üretim alanına; içinde yer alacağı mücadele mekanizmasından, yaşadığı mahalleye, boş vaktine kadar sermayenin tüm kuşatmalarını yaracak bir mücadele bütünselliğine ihtiyacımız var.

Juliana Gözen

1970'lerde kâr oranlarının azalma krizine karşı devreye sokulan neoliberalizmle değişim geçiren üretim süreçleri işçi sınıfını hiç olmadığı kadar parçalı, dağınık ve örgütsüz bir duruma getirdi.

Bu zeminden ilerleyerek pandemiyi de bir fırsat olarak gören ve kullanan sermaye sınıfı, yoluna çıkan taşları temizleyen iktidar desteğiyle, emek üzerinde mutlak egemenlik kuran bir emek rejimini şimdi bütünüyle hayata geçirmeye çalışıyor. Esnek ve güvencesiz çalışma, işyerinde artan denetim mekanizmaları, her yaşta çalışma zorunluluğu, ücretlerde erime, sağlık riski altında çalışma, kalıcı hale gelen işsizlik sorunu…
"Modern" kölelik koşullarında çalışma diyelim biz buna. Görünürde bizi bağlayan zincirlerimiz yok sadece! Mücadele imkânlarının kısıtlanması anlamına da geliyor bu ifadeler. Emek üzerinde kurulmak istenen mutlak hâkimiyetin mekanizmalarını anlamadan, meseleyi genel düzlemde bir emek-sermaye çelişkisi olarak ele almak, günümüz koşullarında işçi sınıfının nasıl örgütlenebileceği sorusuna karşılık da tatmin edici bir cevap verememize sebep olur.

Ne yapmalı?

Sermayenin toplumsallaşması, toplumun neredeyse bütününün işçileşmesi durumunu yarattı. Güvencesizliğin ve esnek istihdam politikalarının çalışma yaşamının bütününe yayılması ise işçileri parçalı, dağınık ve örgütsüz hale getirdi. Bu somut durumdan hareketle, ortaya konulacak mücadelenin de tüm bu sorunlara cevap üretebilecek çok yönlülüğü taşıması, sermayenin işçi sınıfını her yerden kuşatan saldırısına, her yönden karşılık vermesi gerekir.
Tıpkı bir puzzle parçalarını birleştirircesine, işçi sınıfının parçalanmış bilincinden, üretim alanına; içinde yer alacağı mücadele mekanizmasından, yaşadığı mahalleye, boş vaktine kadar sermayenin tüm kuşatmalarını yaracak bir mücadele bütünselliğine ihtiyacımız var.

Nasıl yapmalı?

İşçi ve patron arasındaki çelişkinin en sert ve doğrudan yaşandığı yer olan iş yerlerinde, işçinin söz ve karar sahibi olacağı mekanizmaları kurmak; sermayenin kölece çalışma koşullarını dayatmasına karşı verilecek mücadelenin ana öznesini oluşturmak anlamına gelecektir. Bu mekanizmalar, kendi doğal önderliklerini çıkartacak, patronun işyeri içerisindeki emeğe karşı her hamlesine ortaklaşa cevap üretebilmeyi kolaylaştıracaktır. İş yeri komiteleri ve meclisleri, sendikal örgütlenme buradaki müdahale içerisinde yer alır. Esas olan işçinin iradesinin doğrudan belirleyen olmasıdır.
İşçileri aynı zamanda yaşam alanlarına ve yaşamlarının her anına kadar kuşatıp kapsayacak dayanışma ağları kurmak; kapitalist sistemin işçinin yaşamının her alanını tahrip etmesine karşı, işçi sınıfının dayanışma ile kendisini koruyacağı ve başka bir ilişki biçimini mümkün kılabileceğinin ilk adımı olacak, sömürüsüz bir dünya özlemini güçlendirecektir. Dayanışma ağları, çok yönlü bir yayılımla, işçinin çocuğuyla, eşiyle, ailesiyle, yaşadığı mahallesiyle ve yetiştiği kültürüyle ilişkiye geçmeli; sistemin çürüttüğü, yozlaştırdığı yerlerde dayanışma içinde yeni değerler üretmelidir.
Daha da zenginleştirilmesi gereken bu mücadele biçimi, farklı kollardan birleşerek işçi sınıfının patronların karşısında ezici güç olduğunu gösterecek ve insanca çalışma koşullarını sağlayabilecek olan yumruğu oluşturacaktır.

DÜNYA

Her yerde gördüğümüz gibi Latin Amerika'da da direniş hareketinin başını gençler, özellikle de kadınlar ve yerli halklar çekiyor

Latin Amerika'daki isyan dalgası devam ediyor

2019'da Latin Amerika yine de toplumsal mücadelelerin ve isyan dalgalarının ana odaklarından biriydi ve bu durum bugüne kadar dalgalı bir biçimde devam ediyor. Sol-sosyalist hükümetlerin ve hareketlerin ekonomik konjonktüre bağlı enerji kaybetmeleriyle, özellikle 2012 itibariyle kıtada karşı devrimci güçler tekrardan boy gösterebildi.

Max Zirngast

2019 sonbaharında dünyanın birçok farklı yerinde adeta bir isyan dalgası yayıldı. Irak'tan Lübnan'a, Şili'den Ekvador'a farklı ülkelerde neredeyse eş zamanlı büyük isyanlar patlak verdi. Özgül sebeplerle ve dinamiklerle birlikte isyanların ortak noktası "gündelik hayatın ekonomisi" idi – toplu taşıma, yakıt, ekmek fiyatları ve benzeri konulardaki pahalılık bozkırı ateşe veren son kıvılcımlardı. Salgın nedeniyle bir süre daha "sakin" bir zaman yaşandı, dünya çapında pandemi herkesi büyüledi.

Yoğun toplumsal mücadeleler

2019'da Latin Amerika yine de toplumsal mücadelelerin ve isyan dalgalarının ana odaklarından biriydi ve bu durum bugüne kadar dalgalı bir biçimde devam ediyor. Sol-sosyalist hükümetlerin ve hareketlerin ekonomik konjonktüre bağlı enerji kaybetmeleriyle, özellikle 2012 itibariyle kıtada karşı devrimci güçler tekrardan boy gösterebildi. Birtakım zaferleri elde edebilseler de, nihai bir şekilde üstün gelemediler. Örneğin Bolivya'da 2019 seçimleri ardından Evo Morales ve MAS (Sosyalizme Doğru Hareket) partisine yapılan faşist darbe halkın direnişiyle durduruldu ve 2020 seçimlerindeki MAS'ın büyük zaferiyle hareket pekiştirildi. Kıtanın en büyük ülkesi olan Brezilya'da sağcı-faşist Bolsonaro rejimi git gide halkın baskısına maruz kalıyor. Pandemi yönetiminde sınıfta kalan Bolsonaro, birçok kişinin aslında önlenebilinir ölümünden sorumlu tutuluyor. Bu yüzden Mayıs sonunda on binlerce kişi 200'ü aşkın kentte Bolsonaro'ya karşı eylemlere katıldı. Ayrıca Brezilya devleti, eski Cumhurbaşkanı ve İşçi Partisi lideri Lula'yı cezaevinden çıkartmak zorunda kaldı. Lula geçen başkanlık seçimlerine katılabilseydi yüksek ihtimalle kazanacaktı. Şu anki durumda Bolsonaro'nun karizması da iyice çizildi.

Kolombiya halkı başkaldırıyor

Karşı devrimci güçlere ve ABD emperyalizmine ağır darbeler uzun yıllardır ABD'ye "bağlı" olan iki ülkeden geliyor. Birisi Şili, diğeri Kolombiya. Kolombiya, uzun zamandır ABD'nin işbirlikçisi, ABD devleti ve sermayesinin bekçiliğini ve tetikçiliğini yapan bir devlet. Aynı zamanda 1960'lardan bu yana FARC, ELN ve başka sol gerilla gruplarına yönelik ABD, Kolombiya kolluk kuvvetleri ve uyuşturucu kartelleri şiddetli bir savaş yürütüyor. Fakat bu sefer sert kayaya çarptılar. Sağcı Duque hükümeti pandeminin yükünü halka bindiren bir vergi reformunu hayata geçirmeye çalışınca geniş kapsamlı bir toplumsal tepkiyle karşı karşıya kaldılar. Birçok sendikanın çağrısıyla gerçekleşen bir genel grev 28 Nisan'da direniş meşalesini yaktı. İnsanlar sokakları doldurdu ve alışılageldiği gibi devlet, şiddet ve terörle karşılık verdi. Fakat bu sefer hesap tutmadı, halk yılmadı ve 1 Mayıs'ta Cali kentinde çok daha büyük bir kitle sokakları doldurdu. Bir rapora göre 28 Nisan ve 8 Mayıs arasında 32 sivil, kolluk kuvvetlerince katledildi, en az 250 kişi en azından bir süreliğine "kayboldu", 451 kişi yaralandı, 1219 kişi gözaltına alındı ve en az 15 kişiye spesifik cinsel şiddet uygulandı. Bunca şiddete rağmen başarılar elde edildi ve şimdilik hükümet vergi reformundan vazgeçmek zorunda kaldı.

Her yerde gördüğümüz gibi, direniş hareketinin başını gençler, özellikle de kadınlar ve yerli halklar çekiyor. Bu kesimler, 40 yıllık çetin neoliberal dönemde doğup büyüyen, geleceksiz bırakılan ve yoksulluk ile şiddet kıskacından bıkanlar, buradan çıkmak isteyenlerdi.

Şili halkı bir zafer daha elde etti

11 Eylül 1973 sosyalist Allende hükümetine karşı CIA destekli askeri darbeyle iktidara gelen Pinochet rejimi Şili'yi neoliberalizm için adeta bir laboratuara çevirdi. Askeri diktatörlüğün ve sermayenin yoğun saldırısının yarattığı tahribatın altında Şili toplumu, ancak adım adım toparlanabildi.

Dalga dalga biriken öfke, 2019'da başkent Santiago'da bir toplu taşıma bilet zammı nedeniyle taştı ve haftalarca süren ve yoğun devlet şiddetiyle karşılanan bir protesto hareketine yol açtı. Sağcı başkan Pinera taviz verip, anayasa referandumu sözü vermek zorunda kaldı. Ekim 2020 anayasa referandumunda halkın büyük çoğunluğu hem yeni bir anayasa yapılmasını istedi, hem de bu anayasanın meclisin seçtiği bir komisyon tarafından değil, bir kurucu meclis tarafından tasarlanmasını istedi. O oylamaya giden süreçte halk meclisleri tarzı örgütlenmeler ve yerli halkın ya da kadın hareketinin yoğun toplumsal örgütlenmeler etkili oldu. 15-16 Mayıs 2021 tarihinde hem kurucu meclis seçildi hem de yerel seçimler yapıldı ve seçimler Şili solu ve halkı için büyük bir zaferle sonuçlandı. 155 temsilciden oluşan kurucu mecliste başkan Pinera'nın sağ listesi 38 temsilci ile yer alırken, sol listeler 65 temsilci, büyük oranda 2019 protesto dalgasından beslenen bağımsız adaylar da 48 temsilci ile yer alıyor. Yerli halkların 17 temsilcisi de kurucu mecliste yer almış oldu.

Eş zamanlı gerçekleştirilen yerel seçimlerde öne çıkan en önemli sonuçlardan biri, Komünist Parti üyesi 31 yaşındaki kadın İrací Hassler'in başkent Santiago Belediye Başkanı seçilmesi oldu.

Bu sonuçlar hem Şili halkının mücadele azmini ve iradesini gösteriyor, hem de gelecek için umut vaat ediyor. 2021 Kasım ayında yapılacak genel seçimlerde başkanlık makamı da yeniden seçilecek. Şili halkı, Pinera'ya ve sağa bir yenilgi daha yaşatıp Pinochet diktatörlüğünün tasfiyesini sürdürebilir.

Filistin'in "zaferi" yeni bir dönem açabilir

Devrimci halkçı güçler, halkın işaret ettiği direnişi gerçekleştirip genişlettiği takdirde Filistin mücadelesini yeni zaferlere ulaştırabilir. Ve bu yeni zaferler bölge halklarının filizlenen direnişlerine can suyu katarak emperyalizmin ve Siyonizm'in sunduğu bataklığı kurutabilir.

Caner Malatya

Şeyh Cerrah mahallesinde yaşayan Filistinlilerin işgalci İsrail devleti tarafından "hukuken" evlerinden atılması, egemenlerin beklenmediği bir direnişe yol açtı. Dünyanın dört bir yanında gerçekleştirilen gösterilerin yanı sıra uzun zamandır "sessiz" olan Batı Şeria ile işgal altındaki topraklardaki Filistinlilerin gösterdiği direniş, egemenlerin "yeni" dönemine karşılık ezilenlerin yeni döneminin doğması olasılığını gösteriyor.

Eze eze gitm

İran'la tekrar müzakerelere başlanacağının ifade edilmesi, Netanyahu ve Erdoğan'a telefon edilmemesi, Suudilerin Yemen'de giriştikleri savaşa dair "eleştiriler" Biden'ın rasyonel politikalar izleyerek Orta Doğu'ya barış değilse de huzur getireceği izlenimini yaratmıştı. Fakat BAE ile düzeyi yükseltilen askeri ilişkiler, Yunanistan'ın bölge ülkeleriyle askeri ilişkiler kurulmasının sağlanması, Mısır'ın tekrardan sahneye dönmesi perde arkasında başka bir oyunun kurgulandığını göstermekteydi. Nitekim Filistin'e yapılan saldırının, bu oyunun ilk perdesi olarak sergilenmek istendiği görülüyor. Burada Filistin'in özel olarak seçilmesinin nedeni bölgedeki olası direnişleri sırasıyla "ufaktan" başlayıp tek noktaya odaklanmış yoğun bir güçle eze eze gitme amacı yatıyor.

Eze eze gitme sürecinde ise İran'ın etrafının gizlice yavaş yavaş kuşatılması ve İran'ın bölgenin dört bir yanında var olduğu savaşlardaki ateşi harlamasının önüne geçilmesi hedefleniyor. Müzakere sürecinin tekrar başlatılmasıyla da İran'ın "yumuşatılarak" bu sürece askeri olarak karşı koyma gücünün azaltılması öngörülmekte. İran ve müttefiklerinin saldırıları kınamak ve desteklerini gönderdikleri füzelerle yetinmeleri ise yoğun saldırılara karşı savunma odaklı ve sınırlı gücünü verimli kullanacakları bir çizgi izleyeceklerine işaret ediyor.

Moskova-Pekin fırsat kolluyor

Benzer bir çizgiyi Rusya ve Çin'in de izlediğini görmekteyiz. SSCB'nin yıkılışının ardından ilk defa bölgede inisiyatif kazanan Rusya, bölgedeki etkisini korumak ve ABD ile uyumlu bir çizgi izleyerek sınırlı askeri ve ekonomik gücünü verimli kullanma stratejisini sürdürüyor. Bu bağlamda Rusya'nın kendisine dokunmadığı sürece bölgedeki direnişlere yardım etmeyeceği ortada.

"Tek Kuşak Tek Yol" projesi ile bölgeye "sızmaya" çalışan ve son olarak İran ile maddeleri resmi olarak açıklanmayan anlaşma imzalayan Çin de Rusya ile benzer bir hatta oturmuş durumda. Ekonomik gücünü kullanmayı esas almaya devam eden Çin, pragmatik politikalarına devam ediyor. Dolayısıyla Çin'in de direnişlere yardım etme potansiyeli çıkarlarıyla doğru orantılı. Her ne kadar Rusya ve Çin Orta Doğu'da ABD ile uyumlu bir çizgi izlemeye çalışsalar da ortaya çıkan her fırsattan yararlanmaya çalışıyorlar. Kapitalizmin yapısal krizinin neden olduğu hegemonya kriziyle önü açılan bu iki ülke, ABD'nin gücünün yetmediği ya da darbe aldığı yerlere sırtlan gibi çökmeyi sürdürüyorlar. Halkların gösterdiği direniş sonucunda ABD hegemonyasının geriletildiği yerlerde bu iki gücün "sosyalist" geçmişleri ve ABD karşıtlıklarını göstererek kurtarıcı gibi ortaya çıkmaları "tesadüf" değil ve önümüzdeki süreçte olmayacaktır da. Çin'in direnişten sonra 1 milyon dolar ve Covid-19 aşısı sözü vermesi bunu göstergesi.

"Zafer" Filistin halkının

Dünyanın en mazlum halklarından olmakla birlikte 70 yıldan fazladır mücadele ederek en direnişçi halklarından biri olan Filistin halkının direnişi eski gücünde olmasa da bölgedeki emperyalizm ve Siyonizm karşıtı hareketler için moral anlamda hâlâ önem taşıyor. Son direniş sonucunda sağlanan ateşkesin bölgede yarattığı "zafer" havası bunu gösteriyor. Zaferin sağlanmasında füzeden çok halkın direnişinin payı çok. Son direnişte de ön çıkan füze saldırıları İsrail'in demir kubbesinde gedikler açarak İsrail'in ateşkesin kabul etmesini sağlasa da bir sınırlılığa sahip. Hatta bir süredir kısır döngüye yol açmanın yanı sıra halkın katılımını da sınırlamaktaydı. Son direnişte İsrail'in işgal ettiği topraklardaki Filistinlilerin gösterdiği direniş -ki uzun yıllardır tanık olmuyorduk- gerçekleştirilen genel grev bu kısır döngüyü aşarak halkın bilfiil katılımı İsrail'in bütün planları bozmuş oldu. Öte yandan halkın direnişe katılım biçimi, Filistin mücadelesini bir kalıba sokan İslamcı örgütlere de mesaj niteliği taşıyor. Direnişi sadece silahlı militanlar, fedai eylemler ve füzelerle sınırlayan ve "bu işi bize bırakın" diyen örgütlere karşı sokağa dökülüp yaşamı kilitleyen Filistinliler, önümüzdeki süreçte gösterilmesi gereken direnişin işaretlerini sunuyorlar. Filistin direnişi her ne kadar Hamas ve İslami Cihad'ın öne çıkmasıyla İslamcı bir tona bürünse de FHKC vb. devrimci halkçı güçlerinin etkisini de barındırıyor. Bu devrimci halkçı güçler, halkın işaret ettiği direnişi gerçekleştirip genişlettiği takdirde Filistin mücadelesini yeni zaferlere ulaştırabilir. Ve bu yeni zaferler bölge halklarının filizlenen direnişlerine can suyu katarak emperyalizmin ve Siyonizm'in sunduğu bataklığı kurutabilir.

ÇOCUK - KADIN - GENÇLİK

Çocukların çalışması kapitalizmle başlamadı elbette, ama kapitalist sistemle birlikte çocuk işçiler ordusu oluştu

Sermaye çocuk kanından besleniyor*

Çocuklar, gelişimlerine uygun koşullarında, eğitimlerine ve potansiyellerini geliştirmelerine zarar vermeyecek ölçüde çalışabilir elbette, bu başka. Ama çocukların sermaye tarafından sömürülmesi, ucuza ve güvencesiz şekilde işçileştirilmeleri yasaklanmalı.

Hatice Göz

Çocuk işçiliği, toplumda genellikle pek de üzerine düşünülmeyen, sömürü düzeyi ve yapılan işlerin boyutu küçümsenen ama oldukça eski olan köklerini bugün de "yeşerten", yoksullukla doğrudan bağı olan bir gerçeklik.
Bu gerçeklik hâlâ bir biçimde romantize ediliyor, ufak tefek işlermiş ya da çocuklar oralarda "oyalanıyorlar"mış ya da en iyi ihtimalle meslek öğreniyorlarmış gibi görülüyor.

Kapitalizm ve çocuk emeği

Çocukların çalışması kapitalizmle başlamadı elbette, ama kapitalist sistemle birlikte zor koşullarda, uzun saatler boyunca, düşük ücretle ve güvencesiz çalıştırılan çocuk işçiler ordusu oluştu. Zira çocuk emek gücünün sermaye için maliyeti çok daha düşük. Pandemi ile birleşen kapitalizmin krizi, sermayedarları, önceki dönemlerden daha da fazla biçimde ucuz emeğe yönlendiriyor, bu ok çocuklara da çıkıyor. Sadece 2019 yılı rakamlarına göre dünyada 150 milyondan fazla çocuk işçi var, her 10 çocuktan biri çalışıyor.

Türkiye'de çocuk işçiler

Türkiye, uzun zamandır kapitalizm için "ucuz iş gücü cenneti"ne dönüştürülmüş durumda. Son bir yılda pandemi ile birleşen ekonomik kriz hem işsizliği arttırdı hem de bağlantılı olarak yoksulluğu. Bu yoksullaşma ve düşük gelir, çocuk işçiliğini de etkiledi. Resmi rakamlarla 720 bin olarak açıklanan çocuk işçi sayısına mevsimsel faktörleri, mülteci çocukları ekleyip, çocukların çoğunlukla kayıtsız çalıştığını da düşünecek olursak bu sayının en az dört milyon olduğunu söyleyebiliriz. Ve buraya bir de pandemi şartları, okulların bir yıldan fazla zamandır kapalı oluşu eklendi!

Çocuklar nerelerde çalışıyorlar

Mevsimlik tarım işlerinde çalışan çocuklar, Türkiye'de çocukların çalıştığı işlerin başında geliyor. Pamuk toplamaktan, çapalamaya kadar pek çok işi, yetişkinlerle aynı koşullarda yapıyorlar. Çocukların, iş cinayetlerinde hayatlarını en fazla kaybettikleri alan da burası oluyor. Diğer yandan çocuk işçiler organize sanayi bölgelerinden üretim fabrikalarına ve atölyelere kadar pek çok alanda çalışıyorlar. Burada hem gelişimlerine zarar verecek düzeyde ağır işler yapıyor hem de kimyasallara maruz kalıyorlar. Çocukların bir kısmı hem okuyup hem kuaförde, kahvehanede, kafe ya da bakkalda çalışıyor. Bir kısmı da okulu bırakmak durumunda kalıyor. Bunlar dışında pek çok çocuk sokakta çalışıyor, kâğıt topluyor ya da otoyollarda mendil, su gibi şeyler satıyor. Saydığımız çalışma alanlarının tümü ve sayamadıklarımızın tek ortak noktası ise çocukların genellikle daha fazla çalıştırılmaları ve sadece çocuk oldukları için daha az ücret almaları! Ve bu durum dışında çok fazla ihmal ve istismara maruz bırakılmaları.

Chris Killip

Çocuk işçiliği yasaklanmalı

Çocuklar, gelişimlerine uygun koşullarında, eğitimlerine ve potansiyellerini geliştirmelerine zarar vermeyecek ölçüde çalışabilir elbette, bu başka.
Ama çocukların sermaye tarafından sömürülmesi, ucuza ve güvencesiz şekilde işçileştirilmeleri yasaklanmalı.

Türkiye, çocuk işçiliğini yasaklayan Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne ek, bu konudaki pek çok sözleşmede imzacı ancak gerçeklik oralardaki maddelerin tam tersi. Önümüzde 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü var ama ülkemizin tablosu kötü durumda. Bu tabloyu değiştirmek, çocukların da katıldığı, haklarının korunduğu ve özne oldukları bir yaşamı kurmak demokratik bir cumhuriyette mümkün olacaktır.

*Marx'ın Kapital'de çocuk işçilere dair yaptığı vurgudan alıntı.

Nerden baksan çürümüşlük, suç, yolsuzluk

İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz diyen binlerce kadın sözleşmeden çekilme kararının alındığı geceden itibaren farklı biçimleriyle sokakta, isyanda.

Cemile Baklacı

Şiddet ve baskıyla çürük bir zeminde durmaya çalışırken altlarındaki zeminin git gide kırıldığı ve kaydığı, yan yanaymış gibi duranların yerlerinin değiştiği, ayakta kalmak için kayan zeminde herkesle çarpışma riskinin alındığı bir dönemin içindeyiz.

Devlet içindeki çürümüşlük ve suç ilişkileri ifşa olmuş durumda. Suçlar ifşa edilirken kullanılan eril dil tüm şiddetiyle üstümüze boca ediliyor.

Devlet erki içinde bulunan kadın cinayeti, taciz ve tecavüz faillerinin korunduğu, kadın cinayetlerinin intihar veya faili meçhul olarak kayda geçirildiği bilinmekte. Faillerinin ceza alması için kadın hareketinin durmadan mücadele ettiği bu suçlar, bir suç örgütü lideri tarafından da yakın zamanda ifşa edildi.

Tepeden tırnağa suça batmış devlet erki birbirinin suçlarını örterek ayakta kalmaya çalışıyor.

Mafya ve çete lideri Sedat Peker açıklamalarında, AKP milletvekili Tolga

Ağar tarafından 18 yaşındaki Yeldana Kaharman'ın öldürüldüğünü ve cinayetin üstünün kapatıldığını anlatıyor.

Kazakistan doğumlu üniversite öğrencisi Yeldana, Elazığ'da 28 Mart 2019'da evinde ölü bulunuyor. Kadın örgütleri o dönem olayın aydınlatılması için çağrıda bulunmuş ancak olay ile ilgili haberlere erişim engeli konulmuştu.

Devlet içindeki mafya yapılanmasının başındaki isim olarak zikredilen Mehmet Ağar'ın oğlu olan bu şahsın, devlet tarafından korunduğu aşikar.

Henüz çok yakın zamanda gerçekleşen Özbekistan uyruklu Nadira Kadirova da, AKP milletvekili Şirin Ünal'ın evinde ölü bulunmuştu. Ancak bu olayın da üstü kapatılmıştı. Tecavüz suçlusu uzman çavuş Musa Orhan'ın ise Süleyman Soylu tarafından nasıl alenen korunduğu hepimiz gördük.

Hukuk-erkek-devlet

Bu ve buna benzer intihar süsü verilmiş cinayetlerin faili belli, hukuku kör! Üstü kapatılan cinayetler iktidar alanından tabana kadar yayılıyor. İstismar dosyaları kapatılıyor. Şiddet faili erkekler adli mercilerce serbest bırakılıyor.

Farklı kademelerdeki devlet memurları, iktidar temsilcileri erkek şiddeti yokmuş gibi söylem üretiyor. Soylu faili meçhul cinayetlerin Türkiye'de az olduğunu çünkü cinayetlerin %72.8 i evde gerçekleştiğini ve failinin bulunduğunu söylüyor. Buna müteakip Aile bakanı şiddet olaylarının tolere edilebilir olduğunu söylüyor.

Bu örnekler o kadar çok ki, hepsini bir yazıya sığdırmamız mümkün değil. İktidar koalisyonunun kurguladığı faşist rejimin harcı; soygun, sömürü, suç ortaklıkları, çocuk istismarları, taciz, tecavüz, kadın ve LGBTİ+ cinayetleri ile oluşturulmak isteniyor. Kadınlar, çocuklar ve LGBTİ+'lar için hayati önem taşıyan İstanbul Sözleşmesi'nin bir gecede kaldırılması bu politikaların bir parçası olarak karşımıza çıkıyor.

İstanbul Sözleşmesi bizim: Kolay almadık öylece de vermeyiz!

İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz diyen binlerce kadın sözleşmeden çekilme kararının alındığı geceden itibaren farklı biçimleriyle sokakta, isyanda.

'Hayatımızla ödediğimiz kararları siz öyle kafanıza göre alamazsınız, sözleşme bizim' diyen kadınlar itaatsizlik ve başkaldırı içinde kararın kendisini tanımadılar ve mücadeleye devam ediyorlar.

Dayatılan karanlık ve suç düzeninin panzehiri tam da bu mücadelelerdir. İktidar koalisyonunun politikalarına karşı kadınların başını çektiği isyan, içinde yeni bir toplumun potansiyelini barındırmakta.

Çürümüş düzenin kokusu her yeri sarmış, öyle temizlemekle geçmez.

Atıp yenisini kurmak lazım.

Gençlik yeniden!

Gençlik esasında pandemiden önce de bulunduğu sosyal konum gereği toplumsal birçok dinamiğin öznesi ve dinamizmi idi. Tam da bu sebeple egemeler açısından derinleşen bu kriz dinamiklerinin gençlik ile buluşması evlere kapatılması gereken bir tehditti.

Güney Mengen

Üniversitelerimiz bir yılı aşkın süredir kapalı ve bir süre daha bu şekilde kalacağı ortada.

Dünya genelinde egemenler tarafından hayli "masraflı" görülen eğitimin online olarak verilmesi pandemiden önce de tartışılıyor, çeşitli girişimler ve hazırlıklar tasarlanıyordu. Pandemiyle birlikte bu durum hız kazanmış oldu; dünya genelinde eğitim teknolojilerine yapılan yatırım geçtiğimiz yıl 3,5 kat arttı. Bu uygulamalar gençliğin büyük çoğunluğu açısından erişilebilir ve nitelikli eğitim hakkımızın gaspı anlamına geliyor. Ayrıca eğitim ve gelişimden bağımsız düşünülemeyecek olan sosyal alan, iletişim, işbirliği, yaratıcılık gibi olgular da yaşamımızdan tasfiye ediliyor. Bunun uzun ve kısa vadeli sonuçları olacaktır. Kısa vadede ortaya çıkan sorunlara değinecek olursak; daha uzun süre ev içerisinde bulunmak, özellikle kadınların görünmeyen ev içi emek sömürüsünü ve ev içi şiddeti arttırıyor, LGBTİ+ bireylerin cinsel yönelimlerini saklamalarına yol açıyor, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştiriyor.

Pandemi öncesinde yüzde 27'leri bulan genç işsizliğin pandemiyle birlikte her geçen gün daha da derinleşip kalıcı ve çözümsüz bir halaldığını hepimiz TÜİK verilerinden değilse de kendi yaşamlarımızdan biliyoruz.

Gençlik alt kültürü

İnternet ve sosyal medya platformları, erişilebilirliği ve yaygınlığı itibari ile her ne kadar çeşitli imkanlar sunsa da gençlik içinde yeni bir alt kültür oluşturdu. Değerler, normlar, dış görünüş, ilgi alanları ve bunların yayılma hızı gibigençlik alt kültürlerinin belirleyicileri böylesi tek ve çok hızlı değişebilen kaygan bir zeminde üretilir hale geldi. ''Kültür kavramı etimolojik bakımdan Latince colere fiiline dayanır. Colere işlemek, yetiştirmek ve düzenlemek gibi birçok farklı anlamda kullanılan, içerik bakımından zengin bir sözcüktür."*

Tıpkı doğada hava ve suya oranla toprağın kendini daha zor yenilemesi/arındırması gibi kültür de kendini bir "akım" ya da bir "challenge"a oranla daha zor yeniler/arındırır. Doğanın bu yasasına meydan okursanız toprağın size vereceği tatsız tuzsuz bir domates olur. Burada üzerine durulması gereken olgu hız ve zamanın bir aradalığıdır. Alınan yol da, ivme de bu ikisinden sadece biri ile belirlenemez. Kültürün bu kadar hızlı üretildiği ve aynı hızla tüketildiği bir yerden tat/haz/verim almak istiyorsak bu hız-zaman denklemine uyum sağlamalıyız. Uyumsuzluk ise umutsuzluk, yılgınlık, çağa, güne hatta ana yetişememe, üretememe, durma, durduğu oranda aslında geriye düşme ve gericilik üretme sonucunu getirir. Zamanın hızlı aktığı bu süreçlerde, yerinde durmak dahi akıntıya karşı bir anafor oluşturur, ancak anaforlar tam da yerinde duranları yutmaz mı? Şüphesiz gençliğin evlere kapatılmak istenmesi ne sadece eğitim masraflarından ne de pandemi önlemlerinden. Gençlik esasında pandemiden önce de bulunduğu sosyal konum gereği toplumsal birçok dinamiğin öznesi ve dinamizmi idi. Tam da bu sebeple egemeler açısından derinleşen bu kriz dinamiklerinin gençlik ile buluşması evlere kapatılması gereken bir tehditti.

Bu bağlamda gençliğin kendi gücünün bilinci ile düşünmesi ve davranması gerekir. İçe kapanan/teklesen, zamana yetişemeyen ve yerinde duranların akıntıya ya da anaforlara kapılacağı açıktır. Direnenlerin ise kapılacağı heyecan verici büyük fırtınalar vardır.

*Theodor Adorno: Kültür Endüstrisinin Kıskacında Kültür – Önder Kulak

EKOLOJİ

Ormanla, toprakla, hayvanlarla temas halinde yaşamaya alışkın olanlar, yaşam döngünün hassas dengeler üzerinde olduğunu iyi bilirler

Deniz salyası mı kâr salyası mı?

Ekolojik yıkımın, her türlü adımın atıldığı Marmara bölgesinde, Marmara Denizi'nin ekolojik müdahalelere çıkardığı seslerden biri deniz salyası.

S. Özgür

(...) 1. sayfadan devam
Doğa tahribatının varacağı noktanın fragmanı adeta. Canlıların ekolojik yıkımın sonuçlarını kusması olarak tarifleyeceğimiz deniz salyası, kar için sermayenin akıttığı salya ile doğru orantılı olarak artış gösteriyor.

Nedir bu deniz salyası?

Deniz salyası olarak bilinen müsilaj sümüksü kaygan bir salgıdır. Deniz ekosistemlerinde besin zincirinin ilk basamağını oluşturan fitoplankton denen mikroskobik fotosentez yapan canlıların bıraktıkları bir salgı.
Müsilaj, doğal salgıdır evet ama Marmara Denizi'nde gördüğümüz müsilaj tabakası doğal değil, doğanın bozulmasına canlıların verdiği tepki.
Ekolojik yıkımın, her türlü adımın atıldığı Marmara bölgesinde, Marmara Denizi'nin ekolojik müdahalelere çıkardığı seslerden biri deniz salyası.
Deniz ekosistemlerinin dengesini bozan endüstriyel faaliyetler, çarpık kentleşme, aşırı inşaat çalışmaları, deniz suyu ile soğutma yapan enerji santralleri, nüfusun bir yere yığılmasına sebep olan mega projeler, artan evsel atıklar, deniz trafiği, turizm faaliyetleri, kıyı ekosistemlerini yok eden deniz dolguları, kirlilik vs. Marmara bölgesi için bu yukarda saydıklarımızın hepsi adım adım deneyimlediğimiz, Marmara Denizi'nin dünyanın en kirli denizlerinden biri olmasına sebep olan ve sonucu deniz salyası olarak vuku bulan durumlar.
Endüstriyel, zirai ve evsel atıklar denizdeki kirliliği ve bulanıklığı arttırırken, güneş ışınların emilimini ve deniz sıcaklığının artışını tetikliyor.
Bu duruma Marmara Denizi'nin jeolojik yapısı, iç deniz olması faktörü de eklenince deniz salyası kaçınılmaz sonuç olarak giriyor hayatımıza.

Deniz salyasının öğrettikleri

Deniz üstünde beyaz köpük bir tabaka görüntüsü, deniz canlıların kirlilikle baş etmek için verdiği savaşın işareti.
Deniz salyası, ışığın derinlere geçmesinin azalması, oksijenin azalması ve dolayısıyla birçok deniz canlısının yok olması, tür çeşitliliğinin günden güne azalması, deniz ekosisteminin bozulması, kirliliğe toleransı fazla olan canlıların artışı gibi birbirini tetikleyen sonuçlar doğuruyor.
Deniz salyasının ne zaman yok olacağı belli değil, yok edilse bile Marmara Denizi eski haline dönmeyecek, yok olan canlılar geri gelmeyecek, balıkların ve midyelerin kirlilik birikimi onları yiyenlerde sağlık sorunlarına sebep olabilecek ve belki de yaşanabilecek ortam azalacağı için insanların göçü artacak.
Atıkların arıtılmadan deniz diplerine borularla deşarj edilmesi durumu, neoliberal kentleşme ile beraber gelen bir süreç. Doğaya müdahalelerin sonuçlarını 20 -30 yıllık bir süreçte görmüş olduk. Yani doğa talanının etkilerini deneyimlemek için nesiller ya da uzun yıllar geçmesine gerek yok artık. Çok daha kısa sürelerde bu olumsuzlukların hayatlarımızı etkileyeceği aşikar.

Ekolojik yıkımda suç ortaklığı

Cebini doldurmaya odaklanan, doğanın yeşilini doların yeşiline dönüştürmek gayesiyle hareket eden sermayedarların, doğa talanında sermayenin önünü açan iktidarın, deniz salyasını gündemine bile almayıp Kanal İstanbul projesinin başlangıç tarihini müjdeleyenlerin, ekoloji örgütleri ve bilim insanları ile ortak iş yapmaktan kaçınan yerel yönetimlerin, ekolojik tahribata kulaklarını tıkayan bilim camiasının farklı oranlarda suç ortaklığı var bu ekolojik yıkımda.
Etkilenenler ise deniz ekosistemi, yoksullar, geçimini balıkçılık ile sağlamaya çalışanlar oluyor.
Ekolojik müdahaleler nasıl zincirleme sonuç yaratıyorsa, direnişlerin de birbirini zincirleme tetikleyerek büyüteceği ve doğa talanının olumsuz etkisinin daha görünür olacağı günlerden geçiyoruz.
İkizdere'de taş ocağına karşı çıkanların talepleri ve öfkesi, Van'da mermer ocağına karşı çıkanlarla buluşuyor.
Tam da bu yüzden iktidar yerel direnişleri bölmek ve kutuplaştırmak için adımlar atıyor ama nafile, doğa ve yaşam alanı için yapılan direnişler doğal ortaklığı ile ilerliyor ve ilerlemeye devam edecek.

Yıkım büyürken, mücadele de yükseliyor

İnsanların büyük çoğunluğu adeta kolektif bir refleks halinde ormanların, nehirlerin, dağların korunması gerektiğini biliyor. Bu refleksi gösterebilmek için üst düzey bir entelektüel birikime ihtiyaç yok.

Utku Şahin

Ekoloji mücadelesi her geçen gün daha fazla deneyim biriktiriyor. Ülkenin her noktasına yayılan, kimi zaman kazanımla, kimi zaman yenilgi ile sonuçlanan mücadele deneyimleri. Yerel halkın devam etmekte kararlı olduğu İkizdere direnişi ise bu deneyimlerin en güncel olanlarından diyebiliriz. Doğa savunması biçiminde karşımıza çıkan bu direnişlerin son günlerde daha fazla görünür olmasının nedenlerini açıklamaya çalışalım. Birincisi; hava kirliliği, sağlıksız gıda, aşırı iklim olayları ve son olarak pandemi gibi günlük hayatı kuşatan, zora sokan nedenler olarak tanımlayabiliriz. Ekolojik yıkım sınır tanımayan, yayılmacı karakteriyle tüm bu başlıkları belirliyor. Kötü tarım politikalarının sonucunda hem pahalı hem de sağlıksız gıda üretimi gerçekleşiyor. Çok sayıda kent, hava kirliliği sınır değerlerinin üzerinde alarm veriyor. Beton ve asfalt odaklı yönelimin bir sonucu olarak aşırı iklim olayları artış gösteriyor. Atık yönetimi/çöp meselesi ise bugüne kadar yeterince üzerine yoğunlaşılmayan, oldukça önemli bir başlık olarak öne çıkıyor.

Savunma refleksi

Savunma refleksi
Henüz sermayenin kepçe ve dozerleriyle girmediği az sayıda korunabilmiş alan, tüm bu yaşananların arasında umut oluyor. İnsanların büyük çoğunluğu adeta kolektif bir refleks halinde ormanların, nehirlerin, dağların korunması gerektiğini biliyor.
Bu refleksi gösterebilmek için entelektüel birikime ihtiyaç yok. Ormanla, toprakla, hayvanlarla temas halinde yaşamaya alışkın olanlar, yaşam döngüsünün hassas dengeler üzerinde olduğunu iyi bilirler. Bir hayvan türünün çok sayıda avlanmasının veya yaşam alanının yok olmasının sonucunun besin zincirini bozarak popülasyona zarar verdiğini, dolaylı yoldan insan türüne de zarar verdiğini iyi bilirler. İkizdere'de devleti temsilen bölgeye gelen bakan, köylüler ile konuştuğu sırada, bazalt ocağı faaliyeti yürütülen alanın kısa sürede eski haline geleceğini söylediğinde, köylüler bunun büyük bir yalan olduğunu biliyordu. 50 yıldan fazla sürede oluşmuş orman ekosistemini fidan dikerek eski haline getiremezsiniz. Yukarıda bahsettiğimiz üzere korunabilmiş, tahrip edilmemiş çok az yaşam alanı kaldı. İstanbul gibi kentlerde yaşayan çoğu yoksul, rahat nefes alabileceği ağaçlık bir alana ulaşmak için epey çaba harcamak zorunda. Trafikte geçirilen stresli zaman, ses ve ışık kirliliği gibi çok sayıda etken, nüfusun çoğunluğunun bulunduğu kentleri yaşanmaz hale getirdi.
Tüm bu sıkışma hali kır ve kent nüfusu arasında görünmez bir dayanışma ruhu yarattı diyebiliriz. Metropollerde sıkışmış kalabalıklar, henüz beton ve asfalt ile kaplanmamış yerlerin korunmasını istiyor. Üzerinde az sayıda ağacın bulunduğu, kuşların hala üzerinde dinlendiği küçük parkları savunmaya çalışıyor.

Yağma düzeni

Kırlarda ormanları, nehirleri korumak için başlayan direniş, kent merkezlerinde böylece karşılık buluyor. Kaz dağlarına yönelik saldırılara en güçlü tepkinin İstanbul gibi kentlerde yaşayan genç nüfus tarafından verilmiş olması tesadüf değil.
İkinci nedeni açıklamaya çalışalım; iktidar güçleri son yıllarda ekolojik yıkımı büyütecek çok sayıda hamle gerçekleştirdi. Tüm sermaye gruplarının servetlerini büyütmesini bir kenara bırakalım, kendisine göbekten bağlı olan çeşitli holdinglerin yağmacılık ile ünlü hale geldiği bir süreç yaşadık. Öyle ki Cengiz Holding ismini kim duysa, orada bir yıkım projesi olduğunu hemen anlayacaktır. Elbette sermayenin daha iyisi veya kötüsü olmaz. Her gün daha fazla büyümek için doğayı sınırsız bir kaynak olarak gören kapitalizmin "ekolojik hassasiyete sahip" temsilcisi yoktur.
15 Temmuz sonrası KHK'lar ile birlikte ormanlar, sahiller ve meralar inşaat, enerji, maden şirketlerine peşkeş çekildi. Yasa değişiklikleri ile ÇED raporlarının önemi azaldı. Enerji politikasında "yenilenebilir" dedikleri HES'ler ile dereleri kuruttular. Madencilik faaliyetleri ile metrelerce derine indikleri cehennem çukurları kazdılar. Pandemi sürecinde doğa talanı projelerinin "kapanma" uygulamalarından muaf tutulduğunu da ekleyelim. Halk yoksullaşırken, doğanın yağmalanmasına bağlı gücünü büyüten sermaye güçleri astronomik rakamlarda zenginliğe ulaştı. Halk sağlıklı gıda ve havaya ulaşamazken, kendilerine kale dünyalar inşa eden zenginlerin ayrıcalıklı yaşamı her gün gözümüze çarptı. Tüm bu gelişmeler ekolojik yıkımın sınıfsal niteliğini ortaya koyuyor.
Yıkımın sonuçlarından etkilenenler ortak bir mücadele ruhu etrafında bir araya geliyor. Bir sonraki yazıda bu ruhu yan yana getirerek büyütebileceğimiz ortak mücadele zeminlerini tartışacağız.

TÖP'E ÜYE OL

Bizlere layık görülen bu karanlığın önünü açan kapitalist sistemdir!

TÖP'e üye ol! Yaşamak için Sosyalizm!

Yeni emek rejimleriyle, Kod 29'larla, ücretsiz izinlerle kapitalist sömürü daha da derinleştirilmekte. Kapitalizmin kâr hırsının yol açtığı ekolojik yıkım, bugünümüzü ve geleceğimizi tehdit etmekte. Kamu kaynaklarıyla finanse edilerek geliştirilen Covid19 aşısını para ile satabilmek için, milyonlarca insanın pandemiden ölmeye devam etmesine göz yuman sermayedarlar, kapitalizmin verdiği zararın özeti gibidir.

İktidar koalisyonu içinden akan irinlerin kokusu tüm ülkeyi sardı.
Pandemiyi yönetemeyen iktidar; bir türlü gelmeyen aşılarla, güvencesiz kapanma kararlarıyla, pandemi tehdidi altında çalışmak zorunda bıraktığı emekçilerle, kapatılan işletmelerle, pandemiyi durduramayan keyfi yasaklarla, çökme noktasına getirdiği eğitim ve sağlık sistemleriyle toplumun bütününü içine hapsettiği devasa bir düğüm yarattı.
Halkı pandemiye, açlığa, sefalete, işsizliğe mahkum eden iktidar koalisyonu, lüks içinde yaşamakta.
Sürekli artan döviz kuru, neredeyse hepsini ithal etmek durumunda kaldığımız tüketim maddelerinin fiyatını arttırırken cebimizdeki maaşlarımızı eritmekte.
İşsiz kalan milyonlara ise açlık ve sefaletten başka bir gelecek vaat edilmiyor.
Kadınlara, çocuklara, LGBTİ+'lara yönelik erkek şiddetinin, tacizin, tecavüzün, cinayetlerin önü açılıyor.
Alevilere, Kürtlere, mültecilere yönelik ise faşist şiddet körüklenmekte.
Ülkemizin bir suç şebekesi tarafından yönetildiği ise bir sır değil.
Kaybedilen milyar dolarlarla, yolsuzluklarla anılan bakanlarıyla, kadın düşmanı politikalarıyla, kadın cinayetleriyle, tecavüzcüleriyle, uyuşturucu kaçakçılarıyla, insan kaçakçısı belediyeleriyle, devlet ihaleleriyle beslenen akraba sermayedarlarıyla, tepeden tırnağa bir suç şebekesi...

Kapitalizm öldürüyor

Bizlere layık görülen bu karanlığın önünü açan kapitalist sistemdir!
Biliyoruz ki, ülkeyi yönetenler değişse bile kapitalizmin egemen olduğu her yerde sermayenin çıkarları için her yol mübah sayılacak!
Sömürünün devamını garantileyebilecek, derinleşmesini sağlayacak her türlü karanlık güç bu sistemde kendine yer bulabilmekte!
İktidar koalisyonunun her adımı, hem yandaş sermayeye hem de küresel sermayeye büyük kar sağlamakta.
Ağır vergi yükleriyle yoksul halkın kursağından kesilen milyarlarca dolar sermayedarlara akıtılmakta.
Yeni emek rejimleriyle, Kod 29'larla, ücretsiz izinlerle kapitalist sömürü daha da derinleştirilmekte.
Kapitalizmin kâr hırsının yol açtığı ekolojik yıkım, bugünümüzü ve geleceğimizi tehdit etmekte.
Kamu kaynaklarıyla finanse edilerek geliştirilen Covid19 aşısını para ile satabilmek için, milyonlarca insanın pandemiden ölmeye devam etmesine göz yuman sermayedarlar, kapitalizmin verdiği zararın özeti gibidir.

Parti saflarında sosyalizm için mücadeleye çağırıyoruz!

Partimiz tüm halk güçlerinin ve işçi sınıfının kendi talepleri etrafında örgütlendiği ve ortak bir programla yola çıktığı bir örgütlülük yaratıyor.

İş yerlerinde patronların sömürüyü derinleştirme çabalarına, dayatılan yeni emek rejimlerine, işten çıkarma kararlarına karşı direnen işçiler;
İktidarın kadın, LGBTİ+ düşmanı politikalarına, toplumdaki erkek egemenliğine ve en yakınlarındaki erkeklerin tahakküme karşı direnen kadınlar ve LGBTİ+'lar;
Eşit yurttaşlık için mücadele eden Aleviler ve Kürtler;
Ekolojik yıkıma karşı bulundukları her yerde sermayedarlara ve iktidara karşı direnen doğa savunucuları;
İşsizliğe, yoksulluğa, açlığa karşı milyonlar zaten mücadelenin içindeler.
Tüm bu direnişler iktidar koalisyonunu sıkıştırmakta ve faşizmin kurumsallaşmasını engellemekte.
Sermayedarlara ise korku salmakta!
Halkın öfkesinin bir örgütlülüğe dönüşmesinde korkuyorlar.
Çünkü halk güçleri, sadece iktidar koalisyonuna karşı değil kapitalizmin kendilerine dayattığı tüm sömürü biçimlerine karşı da mücadele ediyor.
Korkmakta haklılar!
Bizler de bu örgütlülüğün önünü açmak için tüm gücümüzle mücadele ediyoruz.
Partimiz tüm halk güçlerinin ve işçi sınıfının kendi talepleri etrafında örgütlendiği ve ortak bir programla yola çıktığı bir örgütlülük yaratıyor.
Sosyalizmin inşasına giden yolda,
Halk güçlerinin demokratik cumhuriyet ve demokratik anayasa talepleri etrafında örgütlü mücadelesinin zeminini oluşturuyor.
Gelin bu yolu birlikte örgütleyelim.
Yaşadığımız yıkımın asıl sebebi olan kapitalizme karşı sosyalist bir ülkeyi birlikte inşa etmek için örgütlü mücadelede buluşalım.
Sosyalizm yaşatır.
El ver, omuz ver,
adım at,
müdahale et,
birlikte değiştirelim.

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00